

NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 5 april 2023 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerding, burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer mr. drs. C. Bremmer, mevrouw R.E. de Bruin-Van Alphen, de heren A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk en G. van den Ende, mevrouw C.L. Ilić, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt, de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, mevrouw E. Mieremet, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren A.L.R. Posthuma en B.W. Reinke, mevrouw H.M. van der Wende, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Afwezig: de heer M.P.A. van Oostrum en mevrouw J.C. Schroot.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn en de heer C.J. van der Elst.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten van 5 april. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Van Oostrum van het CDA en mevrouw Schroot van D66.

Alvorens we overgaan tot de vaststelling van de agenda et cetera is het misschien goed dat ik u even bijpraat over de afgelopen iets minder dan 48 uur. U heeft het wellicht vernomen via de media; daar was bijna geen ontkomen aan. In de vroege ochtend van 4 april heeft een ernstig ongeval plaatsgevonden nabij station Voorschoten, waarbij een goederentrein en een passagierstrein zijn betrokken. Er is een dode gevallen en er zijn negentien gewonden, waarvan er enkele alweer naar huis zijn vanuit het ziekenhuis en een aantal daar nog liggen. Ik denk dat ik namens uw raad mag uitspreken dat wij meeleven met iedereen die bij het ongeval betrokken is, uiteraard specifiek met de nabestaanden van de overleden persoon. Er gebeurt heel veel op zo'n moment, op zo'n dag eigenlijk. Ik denk dat ik ook namens u dank mag uitspreken aan iedereen die daar met een ongelofelijk tomeloze inzet vanaf de vroege ochtend van 4 april mee bezig is geweest, in eerste instantie aan de hulpdiensten: de politie, de brandweer en de ambulances. Eenheden vanuit het hele land zijn binnen korte tijd naar Voorschoten gekomen om te helpen. De Veiligheidsregio heeft maximaal opgeschaald. Ik noem ook ProRail en NS. Laten we ook vooral de collega's in de regio's niet vergeten, want een ongeval van een dergelijke omvang en de media die daar al vrij snel achteraan kwamen, kan een gemeente als Voorschoten eenvoudigweg niet alleen aan. Dus ook vanaf deze plek dank aan de collega's die heel veel handjes aan ons hebben uitgeleend. Ook dank aan onze eigen interne organisatie, want ook die is vanaf de vroege ochtend hiermee bezig geweest. Misschien een leuke kleine anekdote: het gemeentehuis was eerder open dan voordat ik had gedacht; dat is dus heel bijzonder. Ik belde naar de hoofdbode, die zei dat de koffie al voor me klaarstond. Ik zei dat ik nog even ging douchen, maar dat ik eraan kwam. Dat geeft wel aan hoe betrokken iedereen was en hoe snel iedereen hier ook ter plaatse was. Dat geldt ook voor de communicatie en onze veiligheidsadviseurs. Iedereen is als een razende naar het gemeentehuis van Voorschoten gekomen, want er was inmiddels een GRIP 3-situatie afgekondigd. Dat betekent dat er echt een crisisorganisatie ging draaien. Ik denk dat we mogen zeggen dat de crisisorganisatie heeft gestaan als een huis, want als je met elkaar, met alle partners die ik heb genoemd, binnen het uur alle passagiers uit de passagierstrein kunt halen - bedenk dat het nog pikkedonker was - is dat een groot compliment waard voor eenieder die daar bezig is geweest.

Onze zorg gaat uiteraard ook uit naar de betrokken inwoners die die nacht hun deuren hebben geopend voor eenieder die in de trein zat en die niet naar het ziekenhuis hoefde, maar logischerwijs wel aangedaan was door wat er was gebeurd. Mensen hebben letterlijk hun deuren

geopend, hebben koffie en thee aangeboden en hebben ook voor die mensen gezorgd. Ik ben hedenmiddag bij een aantal van die inwoners langs geweest met een grote bos bloemen om hen te bedanken. In het kader van de nazorg is er morgen een besloten bewonersbijeenkomst waarvoor eenieder die betrokken is geweest of dichtbij woont, is uitgenodigd. Tijdens die bijeenkomst zijn ook alle hulpdiensten aanwezig. Slachtofferhulp zal er ook zijn. Diverse mensen hebben zich al gemeld, omdat ze hulp nodig hebben en graag hun verhaal willen vertellen. Maar uiteraard is er morgen ook alle gelegenheid voor de inwoners om vragen te stellen. Ook voor de hulpdiensten gaan wij een bijeenkomst organiseren, een debriefing, zoals dat heet. Die zal op korte termijn volgen. Ook dat zal uiteraard een besloten bijeenkomst zijn om de hulpdiensten die uit het hele land hierheen zijn gekomen, mede namens u te bedanken.

U begrijpt dat ik niets kan zeggen over de oorzaak. Die weet ikzelf ook niet. Dat is uiteraard de verantwoordelijkheid van ProRail, samen met de externe organisaties die daar nu onderzoek naar doen. Ik weet ook niet hoelang dat duurt; ik zal net als u moeten wachten op die resultaten. Eigenlijk zijn wij sinds gisteravond laat en zeker vandaag in een volgende fase beland. Dat heet "de nafase". Dat betekent dat de crisis naar buiten toe misschien wat minder zichtbaar is, maar niet minder inzet vraagt, ook van onze organisatie. De grootste uitdaging is op dit moment het bergen van de wrakstukken van de delen van de trein. U heeft allemaal de luchtfoto's gezien. Dat zal een immense klus zijn. Op dit moment vindt met alle betrokken partners en grondeigenaren overleg plaats over hoe, wat en wanneer. Uiteraard wordt er gecommuniceerd wanneer dat gaat gebeuren, want er zal daardoor naar alle waarschijnlijkheid ook hinder voor de inwoners van Voorschoten ontstaan; u zult zich kunnen voorstellen dat delen van treinen niet zonder enige overlast daar kunnen worden weggehaald. Maar uiteraard gaan wij daar breed over communiceren. Ook wij horen hopelijk op korte termijn wanneer dat zal plaatsvinden. Zodra die fase is afgerond, zullen ook wij in een wat rustiger vaarwater komen als gemeentelijke organisatie. Dan lijkt de grootste klus erop te zitten. Dan gaan wij uiteraard ook een dankbijeenkomst houden voor onze eigen organisatie, die zo knetterhard heeft gewerkt. Omdat er nu nog steeds zo ongelofelijk hard moet worden gewerkt, wachten we daar heel even mee totdat ook deze fase is afgerond.

Dat was wat ik nu aan u wilde meedelen. Ik kan me voorstellen dat er vragen of opmerkingen zijn. Dan hoor ik dat uiteraard graag. Als dat niet zo is, gaan we gewoon over tot de orde van de dag.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. U bent voorzitter van de raad, maar laat ik dan als nestor u namens alle collega's bedanken voor uw inzet tot nu toe. Geweldig! Laat ik ook namens de collega's van de raad alle hulpdiensten en alle betrokkenen in en buiten dit huis en belendende percelen danken voor hun geweldige inzet bij deze hele donkere gebeurtenis met vergaande consequenties voor een aantal mensen. Je moet er ook rekening mee houden dat er nog mensen gaan overlijden, zeg ik maar even op persoonlijke titel. Er zijn nog zwaargewonden. Je weet het dus niet. We spreken tot nu toe van één overledene, maar dat kunnen er nog meer worden. Hopelijk niet, maar je moet niks uitsluiten. Nogmaals, namens alle collega's onze dank aan u en aan alle betrokkenen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Uw complimenten geef ik graag door aan de organisatie, want daar horen ze zeker thuis.

Heeft iemand een opmerking over de agenda?

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Het voelt een beetje ongemakkelijk om over te gaan tot de orde van de dag, maar ik denk dat het goed is dat we dat doen. Ik zou de Erfgoedverordening, die bij de hamerstukken staat, graag als bespreekpunt op de agenda willen hebben. In onze beleving was het in de commissie ook niet als hamerstuk benoemd. Wij willen dit dus graag aan de bespreekpunten toegevoegd zien.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat de raad daarmee kan instemmen. Dat is het geval. Mag ik dan een heel praktisch voorstel doen, namelijk dat wij agendapunt 5.1 behandelen na agendapunt 11? Want dan kan wethouder Van der Elst hier in één trits blijven zitten. Dan doen we na agendapunt 11 agendapunt 5.1. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter**: De spreektijd is 18 minuten per fractie en 34 minuten voor het college.

2. Vaststellen raadsnotulen van 9 maart 2023

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

3.1. Brieven van instellingen of burgers;

3.2. Informatiebrieven van het college van B en W

3.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Informatiebrief 023 over de Autoriteit Persoonsgegevens is een reactie op een zaak waar ik al een jaar of vijf mee bezig ben. Ik zou deze informatiebrief graag willen agenderen voor de komende vergadering van de commissie Burger en Bestuur. Ik zal uiteraard een behandelverzoek richting het presidium sturen.

De **voorzitter**: Dan zien wij uw verzoek in het presidium tegemoet.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Brief 2102 vanuit beide buurthuizen is een interessante brief. Die zouden wij graag willen bespreken in de commissie Mens en Samenleving.

De **voorzitter**: Dan zie ik de motivering graag richting het presidium komen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Wij willen graag een reactie van het college op het schrijven van de brieven 2105 en 2106 over de waterhuishouding en het terrein bij het Arsenaal en een afschrift daarvan naar de raad, als dat kan.

De **voorzitter**: Prima. Ik kan toezeggen dat een afschrift van de brief naar de raad wordt gestuurd.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Superfijn, dank u wel.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: Er zijn geen aanmeldingen voor het vragenuurtje.

5. Hamerstukken:

5.1. Vaststellen Erfgoedverordening 2023 (raadsregistratienummer Z/23/073033/335508)

De **voorzitter**: Hamerstuk 5.1 is dus een bespreekpunt geworden.

5.2. Zienswijze Kaderbrief Hecht 2024 (raadsregistratienummer Z/22/072370/337622);

5.3. Opzeggen Dienstverleningsovereenkomst maatschappelijke ondersteuning Voorschoten en Wassenaar (raadsregistratienummer Z/23/073558/339202);

5.4. Kadernieuw opdracht jeugd- en jongerenwerk (raadsregistratienummer Z/23/074176/339677);

5.5. Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg en Wmo 2023 Leidse regio (raadsregistratienummer Z/23/072853/335613);

5.6. Zienswijze Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/23/072854/335609);

5.7. Zienswijze ontwerp-begroting 2023 Stichting VOS (raadsregistratienummer Z/22/071812/335960);

5.8. Wensen en bedenkingen Afsprakenkader Financiering Regionale Netwerkbedrijven en de Staat (raadsregistratienummer Z/23/073291/334912)

De voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

6. **BESPREEKPUNTEN**

7. **Startnotitie Beheervisie Fysieke leefomgeving (raadsregistratienummer Z/74125/339109)**

De **voorzitter**: In 2021 heeft de gemeenteraad gevraagd een Beheervisie Openbare Ruimte op te stellen. Met een startnotitie geeft de raad richting aan de totstandkoming hiervan. Startnotities richten zich op zowel de afbakening van het onderwerp als het proces van beleidsvoorbereiding en besluitvorming.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. In 2021 werd in de raad al gesproken over een beheervisie. Die was toen al nodig omdat de samenhang in de fysieke leefomgeving in de praktijk heel duidelijk is: ruimte, natuur, landschap, vervoer, infrastructuur; een beslissing op het ene terrein heeft gevolgen voor het andere terrein, maar op papier is die samenhang er niet altijd. Met de voorliggende startnotitie vertraagt de wethouder dit alles tot 2025. De vraag is waarom. Pas na 2025 kunnen we beheerplannen verwachten die onderling samenhangen en die gebaseerd zijn op één visie, terwijl die plannen in verband met de Omgevingswet al tegen het licht gehouden moeten worden voor 2024; dat blijkt uit vragen van D66. Wat gaan we dan tot 2025 zitten doen? Natuurlijk is er een relatie tussen de omgevingsvisie en de beheervisie, maar deze plannen kun je prima tegelijk opstellen terwijl de inhoudelijke koppeling wel bewaakt wordt. Daarom dient GroenLinks samen met de SP amendement 195 in. We stellen daarin voor dat er een beheervisie komt die in 2023 wordt uitgewerkt, waarna beheerplannen direct aangepast kunnen worden voor 2024 tot 2026. Het amendement luidt:

Amendement 195.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel nr. Z/74125/339109 d.d. 21 februari 2023,

constaterende dat:

- a. de beheervisie tot voor kort gekoppeld was aan de Beheerplannen 2023-2027, waarbij de beheervisie de strategische basis zou vormen voor deze beheerplannen;*
- b. de oplevering van de beheervisie oorspronkelijk van 2021 naar de zomer van 2022 is verplaatst om beter vorm te kunnen geven aan de samenhang met de omgevingsvisie;*
- c. het college met deze startnotitie de ambitie verlaagt naar oplevering in 2025;*
- d. onder de voorgestelde planning aanpassingen aan de beheerplannen op basis van deze beheervisie pas in de loop van 2026 te verwachten zijn;*
- e. uit beantwoording van schriftelijke vragen van de fractie van D66 blijkt dat de beheerplannen reeds in 2024 'tegen het licht gehouden moeten worden' in verband met de invoering van de Omgevingswet;*

overwegende dat:

- a. een aantal beheerplannen strategische keuzes bevat of een heldere onderbouwing van een beleidsplan ontbreekt;*
- b. de raad geen discussie kan voeren op strategisch niveau over een uitvoeringsdocument als de beheerplannen;*
- c. het geëigende moment voor een strategische overweging bij de vaststelling van de beleidskaders is, maar deze met de huidige planning tot ten minste 2025 op zich laten wachten;*
- d. de beheervisie en omgevingsvisie inhoudelijk gekoppeld kunnen worden, ook wanneer deze gelijktijdig worden opgesteld;*

Besluit de Startnotitie Beheervisie openbare ruimte als volgt te wijzigen:

Het besluit 'De startnotitie Beheervisie openbare ruimte vast te stellen' als volgt aan te vullen:

'De startnotitie Beheervisie openbare ruimte vast te stellen met inbegrip van de volgende wijziging:

de alinea onder het kopje 'Procesvoorstel' te vervangen door:

'Het streven is om in 2024 de omgevingsvisie op te stellen, waarmee een nieuw strategisch beleidskader voor Voorschoten tot ten minste 2030 tot stand komt. Daarmee ontstaat ook een natuurlijk moment om een zelfstandige beheervisie tot stand te brengen. De planning voor het opstellen van de beheervisie is als volgt:

- Q2-2023 uitwerking Beheervisie
- Q3-2023 startnotitie Omgevingsvisie / Omgevingsplan
- Q4-2023 Beheervisie gereed."

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. De startnotitie is vrij summier. Het enige echte harde kader is eigenlijk het risicogestuurde beheer. Ik vind de opmerking van mevrouw Ilić heel interessant, omdat ook wij in de commissievergadering hebben gevraagd hoe de brug naar de Omgevingswet er eigenlijk uitziet. Ik wil het antwoord van de wethouder daarop graag afwachten voordat ik iets ga vinden van het amendement, maar ik luister daar met interesse naar.

De heer Maassen van de SP sneed in de commissievergadering een heel goed punt aan: het zou goed zijn om een doorlopende lijst te hebben van wijken waarin groot onderhoud moet gaan plaatsvinden. Dan komt ook die samenhang per wijk eigenlijk terug. Met zo'n doorlopende lijst zou het een en ander inzichtelijk blijven voor eenieder die daarmee te maken heeft. Dat lijkt ons een uitstekend idee. Het is geen beslispunt, maar ik wil dit hier graag nog een keer benoemd hebben. In de basis kunnen we wel instemmen met het beheerplan, maar ik wil dus eerst nog even de reactie op het voorgestelde amendement afwachten.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Zoals wij al in de commissie hebben gemeld, is Voorschoten Lokaal voorstander van risicogericht onderhoud. Wij vinden dan ook dat er een goede stap wordt gezet met de overgang van kwaliteitgestuurd naar risicogestuurd onderhoud. Dit sluit ook aan bij de aanbeveling van de Rekenkamer, al uit 2015, en motie 283 van Van den Dool uit 2016, met als strekking: toon eerst nut en urgentie aan en ga pas daarna aan de slag. Om een start te maken voor de beheerplannen, is deze startnotitie nodig. Deze startnotitie geeft een meerjarensplan af: dit jaar de voorbereiding, de omgevingsvisie en de omgevingsplannen, in 2024 de uitwerking van de beheervisie en in 2025 moet het plan gereed zijn, met de nadruk op eerst bekijken of onderhoud of vernieuwing echt nodig is, en daarna de beslissing over wel of niet uitvoeren. Voor Voorschoten Lokaal is deze startnotitie voldoende om alles in gang te kunnen zetten. We zijn ook benieuwd naar de antwoorden op de eerdere vragen van de twee andere fracties.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Het proces is rommelig verlopen. Dat is een gemiste kans. Aan de andere kant omarmen wij van harte het risicogestuurde onderhoud, waar we het in de commissie over hebben gehad. Ik ben ook heel benieuwd naar de reactie van de wethouder op het amendement van GroenLinks en de SP.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Wij zijn blij dat de startnotitie voor de beheervisie er ligt, zodat we voor de kortere en langere termijn kunnen werken aan een visie. Het risicogestuurd werken vinden ook wij een goede insteek. Afstemming tussen de beheervisie en de omgevingsvisie is echt noodzakelijk. Ook GroenLinks en de SP worstelen daarmee, zo blijkt uit het amendement. De daarin voorgestelde planning lijkt ons echter niet de juiste. We zouden dan ook graag van de wethouder zien hoe hij de afstemming tussen de omgevingsvisie en de beheervisie kan gaan doen. Als daar een juist antwoord op komt, zien wij inderdaad geen reden om een amendement in te dienen, maar het vraagt inderdaad aandacht om ook te zorgen dat er efficiency is en dat er geen dingen dubbel gedaan worden. Ook belangrijk is dat de participatie bij beide documenten goed ingericht wordt. De inwoners zitten er niet op te wachten dat ze de ene maand bevraagd worden om te participeren over de beheervisie en een andere maand om te participeren over de omgevingsvisie. Het is dus belangrijk om dat integraal te bekijken en daarbij die beide producten op elkaar af te stemmen. Ik hoor dus graag van de wethouder hoe hij dat zou kunnen doen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Tijdens de hele behandeling in de commissie en ook daarvoor zijn vele vragen door het college beantwoord. Dank daarvoor; dat is vrij uitvoerig geweest. Er moesten nog veel zaken aan het stuk worden toegevoegd. Dat is uiteindelijk goed gelukt. Over twee dingen hebben we nog vragen over punten die we graag verder in het vervolg zouden zien. Ik heb een aantal partijen hoog horen opgeven over "risicogestuurd". Ik werk zelf bij een organisatie waar heel veel risicogestuurd toezicht plaatsvindt. De vraag is hoe dat wordt

uitgevoerd. Ik ben dus echt benieuwd hoe daar in het vervolg handen en voeten aan wordt gegeven, want als het alleen risicogestuurd is in die zin dat er pas reparaties worden gedaan als er iets groots plaatsvindt ... Het gaat er echt om dat je bewust informatiegestuurd risicogericht gaat kijken waar de grootste risico's zijn. Ik ben dus ook geïnteresseerd in voorbeelden die het college zou kunnen geven van hoe dit er inhoudelijk en materieel uit gaat komen te zien. Ik zou de wethouder dus willen vragen om daarop te reageren.

Verder ben ik net als de VVD heel geïnteresseerd in de antwoorden op de vragen van GroenLinks. Die antwoorden wacht ik af.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Door een aantal van u is terecht gememoreerd dat we de volgorde van de verschillende stukken die nu in de startnotitie voorliggen, graag anders hadden gewild. We zien vanavond dat er beheerplannen worden voorgesteld en dat de beheervisie een stuk later aan de orde gaat komen. Je zou inderdaad kunnen wensen dat dat andersom was. Ik denk dat het op dit moment niet zo heel veel zin heeft om diep in te gaan op oorzaken, achtergronden en hoe het allemaal zo gekomen is. Het enige wat geldt, is dat het college simpelweg verantwoordelijkheid moet nemen voor wat er nu aan de hand is en met u in debat moet gaan over wat we in de toekomst gaan doen. Natuurlijk kun je leren dat je je strak aan plannings- en LTA's moet houden, want in de langetermijnagenda heeft het oorspronkelijk anders gestaan; dat is terecht opgemerkt.

Ik denk dat ik een boel vragen kan beantwoorden door inhoudelijk in te gaan op het door GroenLinks ingediende amendement. Daarin wordt voorgesteld om de uitwerking van de beheervisie naar voren te trekken, al naar het tweede kwartaal van dit jaar; daar zijn we inmiddels in aangeland. Wat we eventueel zouden kunnen doen, is dat wel een stukje naar voren trekken. Dan moet je denken aan Q3 van dit jaar, hoewel daar een groot stuk van het zomerreces in valt. Maar het essentiële punt is dat er uiteindelijk drie onderdelen zijn die gaan leiden tot de beheervisie, te weten: de nu voorliggende startnotitie beheervisie, omgevingsplannen - die noemen we nu nog "bestemmingsplannen, maar die gaan dus per bouwproject of wat er verder gebeurt "omgevingsplannen" heten als de Omgevingswet ingaat; het specifieke, custom made bestemmingsplan gaan we "omgevingsplan" noemen - en, nou komt 'ie, de omgevingsvisie. Daarin zit wel degelijk een significant stuk participatie. Als je de planning van het amendement zou volgen, ga je dus eerst het beleidsstuk opstellen, de beheervisie, om vervolgens een participatietraject in te gaan. We zouden dat toch graag andersom willen doen, want de uitkomsten van de participatie moeten leiden tot de vaststelling van het beleid en niet andersom. Anders wordt de hele participatie eigenlijk wat zinloos. We zouden de beheervisie dus wel eerder kunnen oppakken. Die zal dan op een gegeven moment getemporiseerd worden, omdat we in het derde kwartaal van 2023 met een startnotitie omgevingsvisie naar u toe willen komen. Die staat nog niet in de langetermijnagenda, maar die gaat komen. Die wordt vervolgens via een uitgebreid participatieproces in 2024 afgerond tot een voorstel dat naar verwachting eind 2024 op u af komt. Vervolgens kunnen we begin 2025 die beheervisie vaststellen. Dat is de planning. Als je dat omdraait, wordt dat hele participatieproces eigenlijk iets voor de Bühne. De zin daarvan zakt dan wat weg. Maar nogmaals, de volgorde der dingen is niet zoals je die zou wensen; dat is waar.

De heer Posthuma had een concrete vraag: hoe zit het nou met "risicogestuurd"? Essentieel daarin zijn de inspecties. Je zal dus regelmatig moeten kijken naar je wegen, je riool en alles wat onderhouden moet worden in het kader van beheerplannen: wat is de stand van zaken en is er een toename van het risico dat iets schade gaat opleveren, onherstelbaar kapot gaat of erger? De inspectie is hierbij dus de ruggengraat waar het om draait.

De relatie tussen omgevingsvisie en beheervisie, waar mevrouw Van der Wende naar vroeg, is als volgt. De omgevingsvisie leidt tot de beheervisie; het is ook in die volgorde: eerst de omgevingsvisie en dan de beheervisie. Samengevat: als we die beheervisie fors naar voren trekken en daar misschien dit jaar mee beginnen en als je die dit jaar zou willen afmaken, heb je - om het op z'n Hollands te zeggen - echt een knoeiboel met je participatietraject.

Volgens mij heb ik in de eerste termijn de gestelde vragen, die grotendeels betrekking hadden op het amendement, beantwoord.

De **voorzitter**: Ik kijk even of alle vragen vanuit de eerste termijn zijn beantwoord. Ja, dat is het geval. Dan gaan we naar de tweede termijn.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Is het mogelijk om de participatie gewoon als één traject op te pakken en dan door te pakken naar het volgende plan en om ook goed te kijken welke plannen vormvrij zijn en waar onze eigen ambitie dus misschien hoger is dan met de vorm voorgeschreven wordt?

De **voorzitter**: Dit is geen interruptie, maar gewoon de tweede termijn. Ik denk dat het goed is om eerst de tweede termijn af te maken. Dan kan de wethouder dit in de tweede termijn beantwoorden. Bent u daarmee akkoord, mevrouw Ilić?

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Ja.

De **voorzitter**: Heeft u nog andere vragen voor de tweede termijn of andere punten die u graag mee wil geven?

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Ja, fijn dat u dat vraagt; ik moet er even inkomen. Tijdens de WRG-vergadering heb ik expliciet gevraagd hoe de raad zijn kaderstellende rol goed kan pakken. Het griffieadvies was vrij duidelijk: wij zouden hierin uitgedaagd worden om op die kaders te letten. Ik heb daar toen geen antwoord op gekregen. Ik ben benieuwd hoe u dat ziet. Hoe kunnen we als raad in onze kracht blijven staan?

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ik bedank de wethouder voor het antwoord. Met dat antwoord kunnen wij instemmen met de startnotitie.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ook ik wil de wethouder danken voor de beantwoording van de vragen. Ik vind het goed om te horen dat er daadwerkelijk feitelijke inspecties aan ten grondslag te liggen om risicogestuurd te gaan werken. Dank daarvoor.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Hoe de participatie vormgegeven gaat worden? Uiteraard komen de structuurvisie, die we later dus "omgevingsvisie" gaan noemen, en de beheervisie, trouwens net zoals de beheerplannen, aan de orde in de raad. Beheerplannen betreffen echt de uitvoering, bijna operations. Maar zeker in de beheervisie en daaraan voorafgaand in de o zo belangrijke omgevingsvisie worden kaders gesteld. De leden van de raad worden betrokken in die participatie. Daar wordt die kaderstellende rol dus in feite verankerd.

Mevrouw Ilić, ik moet mij verontschuldigen, want ik heb niet helemaal precies begrepen wat uw voorstel was in uw eerste vraag in de tweede termijn.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): De vraag was of die twee participatietrajecten tegelijk kunnen lopen.

Wethouder **Van der Elst**: Aha, nu begrijp ik uw gedachte. Er is feitelijk één participatietraject. Dat zit in de omgevingsvisie, die gaat leiden tot de beheervisie. Er is dan dus niet nog een keer participatie, want dan zou je het dubbel doen. Je kan dus in de omgevingsvisie participeren met wat je vindt van de beheervisie, want de omgevingsvisie leidt tot de beheervisie, die volgt.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Betekent dit dat het in 2024 vastgesteld zou kunnen worden?

Wethouder **Van der Elst**: Die omgevingsvisie eind 2024 en kort daarop de beheervisie. We kunnen proberen om die termijn zo kort mogelijk te houden, want daar komt niet nog een extra participatietraject tussen. Maar vooralsnog staat die in het eerste kwartaal van 2025. Ik weet nog niet of dat dan in januari is of in februari of maart.

De **voorzitter**: Ik constateer dat we aan het einde van de beraadslaging zijn gekomen en kunnen overgaan tot de stemmingen.

In stemming komt amendement 195 van GroenLinks en de SP.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Na overleg met collega Schroot, die niet aanwezig is, mag ik zeggen dat we het eens zijn met de inhoud, maar denken dat het besluitpunt het probleem waar we voor staan, niet oplost. Daarom denken we dat dit amendement geen verbetering is.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik volg de redentie van mevrouw Mieremet helemaal. We snappen de intentie volledig, maar we hebben het idee dat we het onszelf misschien onnodig moeilijk gaan maken als we hiermee instemmen, gehoord wat de wethouder zei.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 6 tegen 12 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met 15 tegen 4 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks ertegen heeft gestemd.

8. Beheerplannen 2023-2026 (raadsregistratienummer Z/23/074124/339139)

De **voorzitter**: Met de nieuwe Beheerplannen openbare ruimte legt de gemeente haar beheerplannen voor de komende vier jaar vast. De raad wordt gevraagd om in te stemmen met de plannen en uiteraard te besluiten over de financiële consequenties hiervan.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Voordat ik begin, spreek ik onze dank uit aan de wethouder en de ambtelijke organisatie: dank voor alle antwoorden en beide memo's, die bijzonder worden gewaardeerd. Voor ons ligt een besluit waarmee een grote som geld gemoeid is. Het CDA is een partij waarbij een gedegen financieel beleid boven alles staat. Dat gezegd hebbende vraag ik begrip van onze collega's in de raad en het college voor de door onze fractie uitgesproken zorgen en de daarmee gepaard gaande technische vragen, allemaal vanwege de financiële implicaties van het voorliggende besluit voor onze begroting, maar ook voor onze toekomstige bestedingsruimte, met de lessons learned uit 2017. Toen moesten omwille van de begrotingstekorten en een dreigende ondertoezichtstelling door de provincie Zuid-Holland onze beheerplannen aangepast worden van B naar C. Nu, slechts vijf jaar verder, wordt gevraagd om ten behoeve van het voeren van een voorziening jaarlijks 8 ton bij te plussen, met als resultaat een tekort op onze begroting in 2026. Het CDA vindt de kwaliteit van onze leefomgeving, die mede gevormd wordt door het aanwezige groen, een belangrijk goed. Dat geldt daarmee ook voor het verduurzamen van onze leefomgeving, de openbare ruimte, middels klimaatadaptieve maatregelen en het tegengaan van hittestress. Dit alles vraagt om investeringen. Wij gaan ervan uit dat die investeringen gedaan worden zoals behorend bij beeldkwaliteit C. Kan de wethouder dit bevestigen?

Bij het ombuigen van het beleid in 2017 heeft een toetsing van de beheerplannen en bijbehorende budgetten plaatsgevonden middels een second opinion. Het CDA is groot voorstander van het opnieuw toetsen van onze beheerplannen en budgetten middels een second opinion. Hierbij vindt een NEN-meting plaats waarbij het beeldkwaliteitsniveau bevestigd wordt en duidelijk wordt of 8 ton op jaarbasis nodig is of dat een ander budget beter voorziet in de ambities van Voorschoten. Wij horen graag hoe onze collega's hiertegen aankijken.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik ben het in grote lijnen eens met wat mevrouw Kortekaas zei over de enorme financiële plus die op de beheerplannen wordt gevraagd: 8 ton, zo'n beetje voor elk jaar, en nog € 1 miljoen structureel. Dat moet uit de concernreserves gehaald worden. Ik heb ook heel veel waardering voor de vragen die door het CDA gesteld zijn in de technische sessie, want die geven wel een hoop duidelijkheid. Voor mij is duidelijk geworden dat het niet zo makkelijk is om er even met de kaasschaaf overheen te gaan. We hebben ook zitten kijken hoe die plus er nou op komt. Het is niet zo simpel in de zin van: we hebben 9% meer groenareaal en de meerkosten zouden dus 9% plus inflatie moeten zijn. Dat ligt wel wat complexer. Als we het hele financiële stuk opnieuw binnenstebuiten gaan draaien, geloof ik niet dat je dan ineens ergens € 0,5 miljoen vindt. Als dat iemand lukt, snapt u dat ik de eerste ben die daarvoor tekent, maar de beheerplannen behoren tot de kerntaken van de gemeente. Ik heb op zich wel sympathie voor de gedachte om dan een toetsing te doen. Misschien zien wij als organisatie dingen over het hoofd die door een externe partij wel naar boven gehaald kunnen worden. Op zich zou ik dat dus geen gekke gedachte vinden, maar ik wil daar ook de mening van het college over horen, want dit zou

misschien ook iets betekenen voor de doorlooptijd van deze beheerplannen of voor het moment waarop we ze definitief kunnen vaststellen.

Ik maak me wel zorgen over een van de kanttekeningen die in het raadsvoorstel zijn geplaatst, namelijk dat het mogelijk is dat de financiële kaders tussentijds nog moeten worden bijgesteld. Dan snap ik de vragen van het CDA nog veel beter. We gaan er nu ontzettend veel extra geld bijplussen. Dat begrijp ik wel, maar dan vind ik het eigenlijk toch een beetje vreemd om bij voorbaat al een winstwaarschuwing te geven: ga ervan uit dat er in deze periode waarschijnlijk nog meer geld bij komt. Ik zou van de wethouder willen horen op basis waarvan hij vermoedt dat dat al het geval zou zijn, behalve de normale indexaties die misschien een rol spelen, en in hoeverre dat op een gegeven moment zou kunnen leiden tot extra lastenverzwaring.

Een ander kwetsbaar punt bij de beheerplannen is al jaren het behalen van het vervangingstempo of, beter gezegd, het niet behalen van het vervangingstempo. Vooral bij het riool is dat een probleem. Elke vier jaar maken we afspraken dat we een x-aantal kilometers gaan vervangen en altijd komen we erachter dat dat nooit is gelukt. Ik heb daar al vaker vragen over gesteld en ik ga de vraag opnieuw stellen: hoe gaan wij er als Voorschoten voor zorgen dat het vervangingstempo binnen de verschillende beheerplannen, dus niet alleen van het riool maar gewoon in z'n algemeenheid, de komende jaren beter uitgevoerd gaat worden en dat we dus ook krijgen wat we verwachten en wat de inwoners verwachten?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. In de zojuist goedgekeurde startnotitie wordt ingezet op risicogestuurd onderhoud, zodat er eerst een inspectie gedaan wordt en daarna ingeschat wordt of iets vernieuwd of veranderd moet worden. Dit vinden wij een goed uitgangspunt. Wat het Beheerplan Wegen betreft: wij zijn positief over het feit dat er rekening wordt gehouden met verwante werkzaamheden, zoals het riool. Wat het Beheerplan Civiele Kunstwerken betreft: in het verleden was Voorschoten Lokaal kritisch op het feit dat de twee Valkebruggen voor 60 ton aan zwaartebelasting verbouwd werden. Daarom hebben wij schriftelijke vragen gesteld over de geplande vervanging van de brug op de Zwaluwweg/Molenlaan in 2027 voor een bedrag van bijna 8 ton. In de beantwoording zien wij dat de bouwkosten landelijk verdubbeld zijn en dat dit bedrag maar een raming is. Mijn eerste vraag is of meer bedragen in dit stuk te lezen zijn als een raming, want dan kan het einde natuurlijk heel anders zijn. Een brug met 60 ton zwaartebelasting heeft ook een langere levensduur en deze is maar 5% duurder dan een brug met 30 ton zwaartebelasting. Met die beantwoording zijn we content, voor nu, maar Voorschoten Lokaal zal altijd blijven toetsen op nut en noodzaak van vernieuwing of vervanging van kunstwerken en wegmeubilair.

Het Beheerplan Groen ziet er verder goed uit. Het is fijn dat er is meegenomen dat er meer verschillende bomen geplant en herplant worden. Onderhoudsniveau C is prima voor de biodiversiteit van Voorschoten.

De heer **Maassen** (SP): Mevrouw Persoon refereerde er zojuist aan dat Voorschoten Lokaal heel veel stennis heeft gemaakt over de vervanging van de Valkebruggen. Begrijp ik nu uit uw woorden dat u geen stennis gaat maken over deze brugvervanging, die twee keer zo duur is? En heeft dat misschien iets te maken met het feit dat uw eigen wethouder dat doet?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Nee, dat moet u zo niet zien, meneer Maassen. Ik vond de beantwoording gewoon heel duidelijk, want we weten allemaal dat landelijk alle bouwkosten echt zijn verdubbeld. Verder kon ook goed worden onderbouwd waarom deze brug een 60 ton zwaartebelasting nodig heeft en dat een brug met 30 ton zwaartebelasting maar een paar procent scheelt in de kosten. Ik vind de beantwoording dus zo duidelijk dat ik dit wel oké vind. Er werd ook gezegd dat het een raming is en het wordt pas in 2027 gedaan. Wellicht valt het veel lager uit dan die raming; ik heb ook vragen gesteld over offertes. Dat moeten we dus afwachten.

De heer **Maassen** (SP): Dat verhaal dat een brug van 30 ton maar een klein stukje goedkoper is, is natuurlijk een goed verhaal, maar dat was bij de Valkebruggen natuurlijk ook zo. En toen accepteerde u dat niet. Toen bleef u maar doorgaan, bij mensen langs de deuren gaan en tegen mensen vertellen dat het zonde van het geld was. Nu doet u dat niet. Ik kan me toch niet aan de indruk onttrekken dat u nu gewoon een ander standpunt heeft omdat het uw eigen wethouder is.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Dat is heel oordelend, meneer Maassen. Dat vind ik erg jammer. Maar goed, we zijn dat wel vaker van u gewend. Over de Valkebruggen kregen wij drie berekeningen. Er was een heel verschil: van 2 ton tot 4 ton tot 6 ton. Er zaten hele grote bedragen tussen. Nu zit er veel minder tussen. Ik denk dus dat dat de reden was. We hebben nu niet drie berekeningen gehad, maar dat komt allemaal later. Misschien schiet ik 'm dan alsnog af.

De heer **Maassen** (SP): Eerst een reactie op dat eerste punt: het lijkt mij de bedoeling van een gemeenteraad dat die oordelend is - daar zitten we hier voor - maar wel over plannen. U zegt dat er drie bedragen waren. Dat klopt natuurlijk; dat waren ramingen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): En dat is dit nu ook weer.

De heer **Maassen** (SP): Waarmee dus aangetoond is dat het niet anders is.

De **voorzitter**: Nee, meneer Maassen, u heeft nu niet het woord. U heeft drie interrupties gehad op dit punt. Mevrouw Persoon, vervolgt u uw betoog.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Ik wil meneer Maassen toch nog even meegeven dat u nooit op de persoon moet interrumperen, in dit geval op "Persoon" met een hoofdletter.

De **voorzitter**: Dit roept een laatste reactie op en dan gaan we echt verder. Ik wil u beiden verzoeken om dan verder in te gaan op de inhoud.

De heer **Maassen** (SP): Ik wil afstand nemen van de suggestie dat dit "op de persoon spelen" is als een fractie een plan niet steunt als het niet van de wethouder van de eigen politieke kleur is, maar wél als het plan van een wethouder is die wel van de eigen politieke kleur is. Dat heeft niks met op de persoon spelen te maken. Dat is gewoon het blootleggen van politieke bewegingen. Dat is bij uitstek iets wat hier in de raad wél gezegd zou moeten worden.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Een hele kleine correctie, meneer Maassen: Voorschoten Lokaal zat in de vorige periode niet in de raad.

De heer **Maassen** (SP): U heeft helemaal gelijk: dat was Voorschoten Lokaal Sterk. Nee, dat is trouwens niet waar, want voordat het Voorschoten Lokaal Sterk werd en fuseerde, was het wél Voorschoten Lokaal, maar dat was niet in deze periode. Maar laten we dit soort discussies hier ook maar niet voeren.

De **voorzitter**: Mooi, we gaan weer verder. Mevrouw Persoon, vervolg uw inhoudelijke betoog.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Dank u wel, mevrouw Van Meenen. Deze beheerplannen moeten we nu wel vaststellen. Dat is van belang omdat wij als gemeente Voorschoten daarmee eigenlijk al drie maanden te laat zijn. Het is belangrijk om de omvang te bepalen van de voorzieningen die nodig zijn om het toekomstig groot onderhoud te kunnen bekostigen. Verder kunnen wij als raad de komende vier jaar nog plannen bijstellen. Per 1 januari 2025 zal het risicogestuurd werken hier ook bij meehelpen.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. De beheerplannen vinden we als GroenLinks nogal wisselend in detail en leesbaarheid. Het onderliggende beleid van het ene plan is oud en bij het andere plan ontbreekt er eigenlijk een beleid. Dat kan niet. Zo is er een Speelruimteplan van 2009. Het Verkeersplan was geldig tot 2020. Voor een rotonde wordt een apart project gemaakt, maar binnen het Beheerplan Groen moet werkelijk alles passen. Straks komt er ook nog een Klimaatadaptatieplan, waar geen apart budget voor is. En ga zo maar door. Dit kan niet. Wij vinden hier heel veel van. En tegelijkertijd: wat kun je hiervan vinden? Want wij gaan over het beleid. We zouden over het beleid bevraagd moeten worden. De ontwikkelingen vragen ook om aanpassingen. Het is dan ook bijna logisch dat er aanpassingen gemaakt worden in de beheerplannen, maar dat hoort zo niet, want nu kan de raad niet in gesprek over beleidskeuzes die nu in de plannen doorgevoerd worden, laat staan dat ik het kan uitleggen als ik bevraagd zou worden door inwoners. Waar wordt dat heel zichtbaar? In het Beheerplan Spelen. Dat pakken we er ter illustratie specifiek uit. Wat is er aan de hand? Inwoners hebben een enquête ingevuld. Hun werd voorgespiegeld dat op basis hiervan beleid gemaakt zou worden. Wat is er met hun input gedaan en wanneer krijgen zij de mogelijkheid om daar weer op te reageren? Dat weten we niet.

Ze hebben waarschijnlijk wel invloed gehad, want uit onze vragen blijkt dat de keuzes die in het beheerplan zichtbaar zijn, niet ongefundeerd gemaakt zijn, maar we weten het niet. Ik kan het mensen niet uitleggen. Wij keken eigenlijk best wel met spanning uit naar de terugkoppeling van die enquête, want zoals wij begrepen en expliciet te horen kregen, was dat de reden waarom we drie maanden gewacht hebben met alle beheerplannen. En plotseling komt er dan dus toch een beheerplan, maar geen beleid. Inwoners gaan hier wel iets van merken, want speelplekken gaan in de praktijk wel weg. Kortom, dit kan zo niet. GroenLinks dient met de SP en D66 motie 276 in en vraagt het college daarmee om vlot met een nieuw Speelruimteplan te komen waarin raad en inwoners een onderbouwing krijgen van de gemaakte keuzes. De motie luidt:

"Motie 276.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/074124/339139 d.d. 28 februari 2023,

constaterende dat:

- a. het vigerende Speelruimteplan dateert van 2009;*
- b. het Beheerplan Spelen 2023-2026 in de Lange Termijn Agenda gekoppeld was aan een nieuw op te stellen Speelruimteplan (Beleidsplan Spelen);*
- c. het Beheerplan Spelen aantoont dat er keuzes gemaakt worden tussen speelplekken - zo worden sommige speelplekken 'flexibel' - maar dat een toelichting op deze keuzes niet past binnen een beheerplan en hier dan ook ontbreekt;*
- d. de beantwoording van technische vragen van GroenLinks (534) bevestigt dat deze keuzes niet ongefundeerd gemaakt zijn;*
- e. het Beheerplan Spelen veel ruimte geeft aan de omgeving om invloed uit te oefenen, maar dat in het beheerplan niet duidelijk gemaakt wordt hoe deze participatie vorm krijgt;*

overwegende dat:

- a. de inwoners van Voorschoten is voorgespiegeld dat hun reacties op een breed opgezette en goed ingevulde enquête belangrijk waren voor een nieuw op te stellen beleidsplan;*
- b. de raad geen mogelijkheid heeft gekregen om te reageren op de strategische keuzes, maar direct geconfronteerd wordt met het uitvoerende aspect in het Beheerplan;*

verzoekt het college:

- 1. uiterlijk Q4 2023 een nieuw Speelruimteplan ter discussie en vaststelling voor te leggen aan de raad;*
- 2. na vaststelling en op basis hiervan te komen met een herzien Beheerplan Spelen en dit uiterlijk Q1 2024 voor te leggen aan de raad,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Voor mij is dit nieuw, het ruimtelijk domein, vanwege de afwezigheid van mevrouw Schroot. Normaal is het sociaal domein vooral mijn ding. Het is fijn dat wij vanavond beheerplannen gaan vaststellen. Zoals mevrouw Persoon al aangaf, lopen we iets achter in de tijd. Het is dus goed dat we daar vanavond over spreken. Wat D66 betreft heeft het vrij lang geduurd, maar het is fijn dat er nu duidelijkheid is gekomen over hoe die kostentoeename in het beheerplan groen wordt verklaard. Dat is wat ons betreft afdoende en ook uit te leggen aan de inwoners. Inhoudelijk gaan wij verder niet op de beheerplannen in, omdat wij dat in de commissie al hebben gedaan, behalve dus op het Beheerplan Spelen. Zoals door collega Ilic al werd aangehaald, hebben wij motie 276 mede ingediend, omdat in onze optiek juist in dit beheerplan keuzes worden gemaakt die eigenlijk in het Speelruimteplan behoren te worden gemaakt, maar dat ligt nu niet voor. Dat proces moet wat ons betreft beter. Daar vraagt deze motie ook om. Vanwege het regelmatig aanpassen van speelplekken in ons dorp en de participatie, die wij serieus nemen, hebben wij deze motie dus mede ingediend.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Er zijn heel veel vragen gesteld ten aanzien van de plannen, ook door het CDA. De wethouder is meerdere keren over de brug gekomen met inzichtelijk maken waar de kosten naartoe gaan. Ik vind dat de wethouder dat op een goede wijze

vorm heeft gegeven. We begrijpen ook waar die extra kosten vandaan komen. Dat is een belangrijk punt. Zoals de heer Lavrijsen al zei, is dit een van de wettelijke verplichtingen die een gemeente gewoon heeft. Het is ook het visitekaartje van onze gemeente. Ik vind het dus belangrijk dat we daar op een goede wijze in investeren. We begrijpen de punten van GroenLinks en hebben de motie daarom graag mede ingediend.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Allereerst een paar algemene opmerkingen. Het college is voornemens om elke keer dat wij in november een begroting aan u voor gaan leggen, daarin veel explicieter dan voorheen duidelijk te maken welke investeringen welk doel dienen. Denk aan: welke brug en hoeveel ton is dat dan, welke weg en hoeveel ton is dat dan? We zullen dus veel minder dan voorheen met geaggregeerde cijfers op u afkomen. De financiële besluitvorming ligt in de begroting voor en nergens anders, dus per jaar, zoals ook indexeringen in de begroting worden besloten. Er zit wel een financiële raming achter de beheerplannen, maar dat is niet een vaststelling van wat we gaan uitgeven met elkaar. Die komt pas in de begroting, met een kleine omissie voor de loop van 2023, want daarin zullen we wel doorgaan met dingen doen, hoewel je daarvoor moet kijken naar de begroting die we in november 2022 hebben vastgesteld. In die begroting heeft u als raad de stelpost, de € 800.000 per jaar, overigens al goedgekeurd, uit mijn hoofd in taakveld 08; ik begreep dat daar links en rechts toch wat vragen of discussies over waren. Dat staat er echt letterlijk in als bestemming. Het enige wat wij nu met betrekking tot die 8 ton voorstellen, is om die te alloceren van taakveld 0 naar de taakvelden 2 en 5 om die exacter te maken.

Een ander heel belangrijk punt dat ik graag in algemene zin aan u wil overbrengen, is dat de raad de beheerplannen wel degelijk gaat goedkeuren, inclusief de votering van € 1 miljoen aan de voorziening voor civiele kunstwerken. We hebben geprobeerd in een enigszins technisch-financiële notitie, toegevoegd sinds de commissievergadering, aan u duidelijk te maken wat de consequenties daarvan zijn. Als je met voorzieningen en beheerplannen wil werken - dat doet Voorschoten allang - dan moet je, als je iets met voorzieningen doet, zorgen dat die op peil blijven. Zij mogen niet negatief zijn. Er is nu een beeld dat ze dit jaar al negatief zullen worden. Er moet dus € 1 miljoen in. Je mag dat alleen doen als je relatief recent beheerplannen hebt vastgesteld. Die hadden we voor de periode 2016-2020. Die zijn met enigszins duwen en trekken eigenlijk opgerekt naar de periode 2021-2022, de coronatijd. Omdat het aannemelijk was dat de uitgaven niet zo hard zouden gaan, is daar toen niet uitgebreid een financiële onderlegger onder gezet, want er was massaal geld over. Het was moeilijk om je geld uit te geven in coronatijd; lees het maar zo. Maar eigenlijk wringt dat al behoorlijk, want onze beheerplannen dateren dus - zo moet je het toetsen - van 2016. Dat is veel langer dan vijf jaar geleden. Dus we overschrijden de termijn. Als we vanavond de beheerplannen niet zouden goedkeuren, is de consequentie daarvan dus dat we alle opgebouwde voorzieningen terug moeten storten in de concernreserve en dat we daarmee het hele systeem overboord gooien van voorzieningen opbouwen om daarmee je grote onderhoud te dekken. Dan krijgen we intern echt een systeemwijziging. Als u de beheerplannen vanavond wel aanneemt en als u niet zou besluiten om de € 1 miljoen te storten, zijn we onrechtmatig bezig. Dan hebben we een nog groter probleem. Dat ligt dus ook voor. Ik heb daar nog niet zo heel veel inbreng over gehoord. Kort samengevat: met die 8 ton kunnen we C in stand houden. Een second opinion is natuurlijk aan het oordeel van de raad, maar dat kan je dan over meer dingen zeggen. Ik vind dat ook naar onze ambtenaren nogal een dingetje: hoezo dan? Op het moment dat wij echt gaan besluiten om wel of niet een brug te vervangen, zullen we inderdaad concreet met offertes komen en zullen we die vergelijken. Die haal je van twee, drie of vier partijen die dat kunnen. Tot nu toe zijn dat ramingen. Het is veel geld. Gaat u maar te rade bij de mensen die het beton storten voor de RijnlandRoute voor hun rekening hebben genomen. Die zijn er natuurlijk ook vies ingegaan, want beton is gigantisch veel duurder geworden dan het was; dat terzijde.

Meneer Lavrijsen: ik weet het niet, maar de doorlooptijd zal door een second opinion zonder twijfel niet korter worden. Ik heb geen idee waaraan die second opinion moet voldoen. Hoe kunnen we het vervangingstempo omhoog draaien? Dat is een groot punt van zorg, want we zijn al een aantal jaren aan het overbegroten of, zo u wilt, aan het onderbesteden. Dat is ook de reden geweest waarom het college heeft voorgesteld om in een gecombineerde commissievergadering naar u toe te komen met de behandeling van zowel de jaarrekening van 2022 als de voorjaarsnota van 2023 en de Kadernota van 2024, want we zullen verdorie iets moeten doen aan die grote overschotten die we in jaarrekeningen tegenkomen. Bij een project als Adegeest kan het wel sneller gaan, want dan zijn het hele wijken of stukken van wijken die zijn aanbesteedt. Als het aanbesteed is, kan het

hard gaan. Toch is dit een punt van zorg en garanties kunnen wij ook niet geven, maar we zien dat we meer zouden willen doen dan we in werkelijkheid doen.

Mevrouw Persoon vroeg of er bij de Zwaluwweg sprake is van een raming. Ja, want die staat in het lijstje van 2027. Ik wil een korte stap maken naar de opmerking van de heer Maassen van de SP. Uw woorden zijn hartverwarmend, meneer Maassen, want u benoemt dat de "eigen wethouder" - ik geloof dat dat dan om mij zou moeten gaan - aan de raad gaat voorstellen om de Zwaluwweg te vervangen. Maar dat gaan we dus in de begrotingsraad van november 2026 doen voor de begroting voor 2027. Dat zou betekenen dat ik er dan nog zit. Voordat we daar verder over gaan, moet ik thuis even vragen of dat dan allemaal wel goed gaat. We hebben het daar nu niet over. Het is alleen geïndiceerd dat dat een werkzaamheid is die ook komt. De centen zijn echt nog ver weg.

De heer **Maassen** (SP): Ik wil even reageren. Het gaat er natuurlijk om dat de plannen door deze wethouder op dit moment worden voorgesteld in deze beheerplannen. Dat was natuurlijk de strekking, maar ik snap uw punt. Ik help het u hopen, maar ik ga wel proberen het te voorkomen.

Wethouder **Van der Elst**: Dit college ziet de toekomst vol vertrouwen tegemoet.

De gedachte van mevrouw Ilić wordt gesteund door meerdere fracties. Zij legt de vinger volledig terecht op een enigszins gevoelig punt. Ik heb vanavond al eerder gezegd dat er wat dingen zijn gebeurd en dat er wat veranderingen zijn geweest. Dit college is verantwoordelijk voor wat er nu is ingediend en wat nu op de agenda staat. Maar dat betekent niet dat dit het allermeest ideale beeld is waarvan we niet vinden dat er nog iets gecorrigeerd moet worden. Dit willen we graag gaan doen. Sterker nog: we willen alle aanwezige fracties verzoeken met ons mee te denken in het feit dat we mevrouw Ilić en de mede-indieners groot gelijk geven. Ja, de consequentie van die enquête is enigszins in de lucht blijven hangen. Lekker, zo'n participatie! Dat is dus niet goed. Wat we willen doen, is om dat nieuwe Speelruimte uiterlijk in het vierde kwartaal, zoals u voorstelt - en we doen ons best om dat nog eerder te doen - ter discussie aan de raad voor te leggen. Dat betreft in ieder geval de discussie over "het oude houden of is het nieuwe beter?" Waar mogelijk zullen we ook nog wat opties meegeven, zodat de raad ook nog wat te kiezen heeft, hoewel er dan natuurlijk al een heleboel in de participatie naar voren is gekomen. Mocht dit betekenen dat het huidige, voorliggende Beheerplan Spelen aangepast moet worden omdat er dan een beleidsstuk overheen komt te liggen - het zou zomaar kunnen dat dat niet hoeft, omdat het wél past - dan zouden we een eventuele herziening van het voorliggende beheerplan logischerwijs niet willen uitsluiten. Die discussie, het debat, het aan u voorleggen van het beleidsplan Spelen, dat nu inderdaad ontbreekt, willen we u dus graag toezeggen. Nogmaals, wij vinden dat u groot gelijk heeft met deze opmerking. De motie is mede ingediend door D66 en de PvdA, door de heer Posthuma. Ik geloof dus dat ik de vragen in grote lijnen beantwoord heb.

De **voorzitter**: Ik kijk rond: zijn alle vragen uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Dan gaan we naar de tweede termijn.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording van de vragen van de raad. U heeft gereageerd op de vraag van het CDA met betrekking tot de second opinion: u weet niet hoe zo'n termijn zou kunnen lopen en u heeft niet voor ogen hoe zo'n toetsing voor een bijsturing aan de hand van een second opinion gaat lopen. Maar wij zien dit als een traject dat ook na vaststelling van de beheerplannen kan worden doorlopen, waardoor je in de begroting eventueel kan bijsturen, als dat nodig is. Het is dus gewoon een vervolg op wat wij vanavond doen. Het is dus niet iets wat belemmerend hoeft te zijn voor de besluitvorming. Dat wil ik meegeven aan de andere fracties. Ik hoor graag of zij daar ook kansen in zien.

De heer **Posthuma** (PvdA): Reagerend op mevrouw Kortekaas maar daarmee ook op de wethouder: de wethouder heeft geprobeerd inzicht te geven in de zaken die spelen. Wat zou volgens u de meerwaarde zijn van het nu vragen van een second opinion? Dat heb ik nog niet echt gehoord.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Er komt jaarlijks een enorm bedrag bij. De meerwaarde van een second opinion is om te kijken of dat bedrag werkelijk nodig is of dat het anders kan. Mogelijkerwijs is de conclusie juist dat we voor een koopje op de eerste rang zitten; dat zou ook een conclusie kunnen zijn. Maar laten we even toetsen of dat zo is.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het is een beetje gek dat ik als oppositiepartij het college zit te helpen, maar ik heb de verantwoording gelezen die de wethouder namens het college heeft gegeven. Ik kan een second opinion zeer goed begrijpen als daar aanleiding voor is, maar kan het CDA aangeven wat er in de stukken staat waardoor het denkt dat er een second opinion moet komen? Want ik begrijp dat niet zo goed.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): De reden heb ik eerder aangegeven, namelijk het gevoel dat is ontstaan door verhoging van de kosten en de ervaring uit het verleden met wat voor consequenties dat heeft voor Voorschoten als zelfstandige gemeente. Wij willen op voorhand voorkomen dat we weer geconfronteerd worden met zo'n proces. Dat is dus de onderliggende gedachte. Ook met de technische vragen die gesteld zijn, is niet alle zorg weggenomen. Vandaar dat ik dit nu voorstel.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik hoor gevoel en ik hoor zorgen. Dat is allemaal prima, maar ik hoor geen feiten. Ik wil graag van het CDA horen wat die feiten zijn als het zo kritisch is op deze wethouder en dus ook op het college. Ik hoor niks. Bij dezen moeten we dus vaststellen dat het CDA heel veel gevoel heeft, maar daar niet feitelijk in is. Dank u wel.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Ik laat me bijna verleiden om weer over tonnages, bruggen of second opinions te gaan praten, maar ik ga die fout vanavond maar eens niet maken; ik krijg allemaal flashbacks naar twee jaar geleden en we weten hoe dat is afgelopen. Dat is goed afgelopen, maar ik kan me eigenlijk vinden in heel veel antwoorden van het college. Wat die NEN-toetsing en die second opinion betreft: mijn zorg is dat daar een enorme vertraging in zou zitten. Ik zou het heel raar vinden om nu beheerplannen vast te stellen en daarna opnieuw te gaan toetsen. Dat is volgens mij de verkeerde volgorde. Ik zie er niet echt een logische systematiek in om dat te doen. Ik moet de heer Posthuma toch wel een beetje gelijk geven in zijn analyse: ik zie die feiten niet, behalve dat het heel veel geld is. Die analyse maken we allemaal, maar ik denk dat het college uitvoerig uitleg heeft gegeven over waar de kosten vandaan komen. Er is ook toegezegd dat dat bij de begrotingen in de toekomst blijft gebeuren. Wij houden die vinger aan de pols met z'n allen. U kunt ervan uitgaan dat wij dat ook doen, maar het college gehoord hebbend, denk ik niet dat het verstandig is om nu in te zetten op een second opinion. We steunen motie 276 overigens wel.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik wil de wethouder bedanken voor zijn duidelijke beantwoording. Hierdoor wordt de keuze gewoon een stuk makkelijker. Wij zullen motie 276 ook steunen. Het is een sympathieke motie.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Allereerst spreken wij waardering uit voor de toezegging van de wethouder om veel eerder te komen met een nieuw Speelruimteplan. Het huidige beheerplan is heel mooi opgemaakt en maakt ons ook nieuwsgierig naar een beleidsplan in dezelfde stijl. Het zou dus inderdaad zomaar kunnen zijn dat het beheerplan niet aangepast hoeft te worden. Dus toch ook nog even complimenten voor het achterliggende stuk.

Wat de second opinion betreft: u merkte dat ik het soms al een beetje lastig vind om de regels van het debat te volgen, maar ik probeer de regels van de politiek te volgen. Bij de second opinion krijg ik het gevoel dat we zelf regels gaan maken. Het is juist fijn om houvast te hebben aan beleid. Daar volgt een beheerplan uit en dan hoeft je dat dus niet meer uitvoerig te bediscussiëren. Als we daar dan weer iets nieuws bij verzinnen, is dat lastig te volgen. Ik begrijp de helderheid dan ook niet meer. Hoe ga je dat in de toekomst dan weer toetsen en welke status heeft een second opinion, alsof er geen beleid ligt? Kortom, ik ben lost op het punt van de regels. Misschien geldt dat wat minder voor mijn collega's van GroenLinks, maar ik spreek maar even ook namens hen.

Ik geef ook maar alvast de stemverklaring, want dan kan ik die straks niet vergeten. We zullen de beheerplannen uiteraard steunen, want er wordt beheerd door kundige en bevoegen mensen. We hebben vertrouwen in hen en we begrijpen ook de juridische noodzaak van de beheerplannen.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. We hebben de beantwoording door de wethouder natuurlijk aandachtig gevolgd. Wij snappen de onderbouwing. Wat ons betreft is er geen behoefte aan een second opinion. Dank aan de andere fracties voor het steunen van onze motie.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Ik heb geen vragen gehoord, maar als je een cadeautje krijgt, moet je niet te belabberd zijn om het uit te pakken. Dus hartelijk dank, meneer Posthuma.

De **voorzitter**: Dat was het einde van de beraadslaging. We gaan over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt motie 276 van GroenLinks, de SP en D66.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Wij zijn blij dat de wethouder al toegezegd heeft dat hij dit al geconstateerd had naar aanleiding van de evaluatie en wat er plaats heeft gevonden. Wij zijn dus blij dat de motie er ligt en wij zullen haar ook steunen, maar we zijn ook blij met de toezegging van de wethouder, want die is al heel veel waard.

De motie wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

9. Integrale herinrichting Adegeest (raadsregistratienummer Z/22/072247/331350)

De **voorzitter**: De wijk Adegeest is grotendeels aangelegd in de jaren zestig en zeventig en is toe aan een grote opknappbeurt. De gemeenteraad stelt de kaders vast voor de verdere integrale uitwerking van het onderhoud en de herinrichting van de wijk.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben in de commissie WRG al onze complimenten en waardering uitgesproken voor de manier waarop dit plan is opgesteld. We vinden het ook heel fijn om te merken dat dit ook zo ontzettend leeft bij de inwoners van Voorschoten. We zien dat mensen zelf aan de slag zijn gegaan met verduurzaming. We merken ook dat de ontwikkelingen echt goed gevolgd worden, onder andere reactie in reactie op ons persbericht van een of twee weken geleden. Mensen die aan het participatietraject deelnemen, maken zich wel zorgen over opmerkingen die in de commissie WRG zijn gemaakt. We vroegen in ons persbericht ook hoe hoog het groen in het vaandel van Voorschoten staat. Tijdens de bespreking van afgelopen maandag, een technische sessie waarin we over de beheerplannen spraken, is gemeld dat er voldoende middelen zouden zijn om de vergroening vanuit die beheerplannen te realiseren. Ik zou aan de wethouder willen vragen of hij dat nog een keer zou kunnen bevestigen, zodat ik het echt zeker weet, want anders ben ik bang dat ik het misschien net verkeerd heb gehoord.

Zoals ik al aangaf, zijn wij blij met de kwaliteit van dit stuk. Het is een goede basis voor een herinrichtingstraject in Adegeest en, naar wij hopen, in de toekomst voor de overige wijken in ons dorp. Het is echt een voorbeeld om daarmee verder te gaan.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Namens de SP had ik voorbereid om min of meer hetzelfde te gaan zeggen als wat GroenLinks al gezegd heeft. Het is namelijk wel iets wat leeft. Dat merk je ook. Dat is ook iets wat de SP in de commissie naar voren heeft gebracht. Het is een heel mooi plan. Het ziet er heel goed uit. Er is een hele uitgebreide en doorwrochte participatieronde geweest. De mensen in de wijk hebben het gevoel dat ze echt mee hebben kunnen denken en staan achter de plannen. Ik denk dat dat heel veel complimenten waard is. Maar diezelfde mensen zijn ook behoorlijk geschrokken toen ze vervolgens allerlei twijfels hoorden zaaien in de commissie WRG: was het budget wel toereikend, stond het wel in de begroting en moest het geld niet ergens anders naartoe? Bovendien menen de mensen afspraken gemaakt te hebben over een onderwerp dat ik ook in de commissie naar voren heb gebracht, namelijk de knip in de Richard Wagnerlaan. Ze menen toezeggingen gehad te hebben over het budget. Het lijkt me heel verstandig als de gemeente richting deze mensen heel duidelijk maakt dat die toezeggingen en die afspraken ook staan, want mensen geven echt aan: wat is dit nu; je maakt afspraken met de gemeente en je doet mee aan een participatieproces waar iets uitkomt en vervolgens wordt er ineens weer iets anders gedaan. Ze verliezen hun vertrouwen in de lokale politiek. Ik denk dat het aan de gehele gemeenteraad is om te voorkomen dat mensen hun vertrouwen in deze gemeenteraad verliezen en om duidelijk te maken dat een afspraak met deze gemeente ook echt een afspraak is.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Voor ons ligt een plan dat mede is ontstaan door participatie van de inwoners van de wijk Adegeest. We hebben daar veel waardering voor. Het plan voorziet in het verduurzamen van de leefomgeving en in klimaatadaptieve maatregelen door een andere inrichting van de wijk. Een groene leefomgeving is goed voor mens en dier. Daar kan niemand tegen zijn, zeker het CDA niet. Rentmeesterschap is een van onze vier kernwaarden. Het CDA is, zoals ook bij de beheerplannen aangegeven, naast een partij van groen en duurzaam ook een partij van gedegen financieel beleid. Het Masterplan Adegeest heeft een projectbegroting van € 20,5 miljoen, een enorm bedrag. Dat is € 788 per inwoner oftewel € 1.800 per huishouden. Omwille van de verbetering van de waterkwaliteit in en om Voorschoten, klimaatadaptatie en verduurzaming ziet het CDA ook de noodzaak om evenals Adegeest op een niet al te lange termijn vervolgens andere wijken in Voorschoten van een gescheiden rioolstelsel te voorzien. Wateroverlast in wijken vraagt om een voortvarende aanpak, maar wordt straks mogelijk ingedamd door financiële keuzes en/of beperkingen. Het CDA ziet daarom voor Adegeest en voor alle volgende wijken graag een plan dat kaders kent, meegegeven door de raad en bij voorkeur vooraf.

De heer **Maassen** (SP): Ik zou graag aan mevrouw Kortekaas willen vragen of zij hier de suggestie wil wekken dat de hele inspraakronde voor het plan-Adegeest is gedaan zonder dat daar financiële kaders bij aanwezig waren.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Dan zou ik meneer Maassen willen vragen of hij wil zeggen wanneer die vast zijn gesteld.

De heer **Maassen** (SP): Zoals mevrouw Kortekaas weet, gaat de raad niet over dat soort plannen, maar het college wel. Aangezien u van een coalitiepartij bent, neem ik aan dat u dat weet. Of vertrouwt u uw eigen college niet, in die zin dat het geen goede financiële kaders zou hebben gehad voordat het zo'n inspraak in is gegaan? Dat is toch raar?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Dit is een plan dat al in de vorige periode is opgestart. Dit is gewoon een lopend proces waarin wij terecht zijn gekomen. Wij willen nu dus de tip meegeven dat wij hier in het vervolg anders mee om willen gaan. Ons college gaat dat vast goed oppakken.

De heer **Maassen** (SP): Doordat mevrouw Kortekaas zegt "dat hier voortaan anders mee om moet worden gegaan", suggereert ze opnieuw dat er geen financiële kaders waren voordat het participatieproces is begonnen. Ik vraag me nogmaals af waarop ze dat baseert.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik heb daar geen financiële kaders van gezien, nergens. Ik zal niet ontkennen dat dat een tekortkoming van mij kan zijn, maar ik heb hier, evenals mijn fractie, geen financiële kaders van gezien. Vandaar dat wij nu even een prioritering en kaders willen geven.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ik wil mevrouw Kortekaas wijzen op het Integraal Waterketenplan. Daar zijn al afspraken in gemaakt. Het lijkt mij dat daar het een en ander in staat.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Daarin zijn afspraken gemaakt met betrekking tot onze wens inzake het gescheiden rioolstelsel, maar daar zitten geen harde financiële kaders over wijken in.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het CDA heeft, zoals we het kennen, veel vragen gesteld. Een van die vragen bij dit onderwerp was vraag 20: zijn andere plannen nog steeds mogelijk als dit financiële kader wordt doorgevoerd? Daar komt de vraag van het CDA of er dan geen andere investeringen meer kunnen worden gedaan, natuurlijk eigenlijk vandaan. Het antwoord van het college was volgens mij heel helder: die investeringen zijn nog steeds mogelijk. Ik begrijp de vraag van mevrouw Kortekaas dus niet zo goed: waarom is er in haar ogen kennelijk geen geld beschikbaar? Het college heeft heel duidelijk antwoord gegeven op de vragen die uzelf gesteld heeft, ook op vraag 20.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): In mijn beleving is er een beperking aan wat er mogelijk is, want elke uitbreiding van wensen ... Er is nu een financiering. Dat is duidelijk en dat is aangegeven, maar wanneer wij nieuwe plannen gaan ontwikkelen, betekent dat dat we ook nieuwe financieringen moeten creëren, want op een gegeven moment is de pot toch leeg? Dat behelst ook weer allerlei

andere maatregelen die vervolgens ook weer lastenverzwaring met zich mee zouden kunnen brengen. Dat is waar wij graag met elkaar afspraken over willen maken om dat ook te beheersen.

De heer **Posthuma** (PvdA): De zon kan schijnen en het kan regenen, maar de antwoorden van het college hierop zijn volgens mij vrij helder. Vertrouwt u de antwoorden van uw eigen college niet?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik denk dat het antwoord heel helder moet zijn. Wij willen ook risico's beheersen, dus niet alleen kosten maar ook risico's. Dat is een van de aspecten die wij willen meenemen in datgene wat wij aan willen dragen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben het ermee eens dat risico's niet lichtvaardig genomen moeten worden. Er zijn genoeg partijen die daar altijd goed de nadruk op leggen. Maar u kunt het minste risico lopen door helemaal niks uit te geven, helemaal niks te doen en te blijven zitten. Volgens mij is het de bedoeling dat er ook geïnvesteerd wordt in die groene ruimte. U refereerde aan het rentmeesterschap en aan uw prachtige partijprogramma, waarin u voluit lof heeft uitgesproken voor allerlei groene plannen en dingen. Ik kan alleen maar constateren dat zowel op het sociale domein als op dit onderwerp het CDA gewoon niet thuis geeft. Dat is een grote teleurstelling voor heel veel mensen hier in Voorschoten.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik denk dat dat een constatering is van de PvdA en dat wij daar zelf een ander beeld bij hebben. Wij geven wél thuis voor groen en wij geven wél thuis voor de aspecten die wij willen ontwikkelen op dat gebied, maar wij geven ook thuis voor financiële verantwoordelijkheid. Ik denk dat dat het verschil is met de PvdA. Ik wil mijn betoog graag voortzetten.

De **voorzitter**: Er zijn verder geen interrupties. U mag dus inderdaad uw betoog voortzetten.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Het CDA wil het college en collega-raadsleden proactief suggesties doen door bij het Masterplan Adegeest de volgende kaders mee te geven. Risico's afdekken bij de uitvoering van het Masterplan Adegeest binnen de projectdekking, met een maximum van € 20,5 miljoen. Een percentage vaststellen van 20% van dit bedrag voor onvoorziene kosten; dit is 5% hoger dan in het plan. Bij de realisatie van het Masterplan Adegeest uitgaan van de volgende prioritering: realisatie gescheiden rioolstelsel, inclusief afkoppelen van hemelwater - dat is heel belangrijk, onder andere voor de klimaatadaptatie - straten herinrichten conform duurzaam veilig, herinrichting groen klimaatadaptief en het overige als een vierde element. Per deelproject van het masterplan een definitief ontwerp met de daarop gebaseerde uitvoeringskosten, inclusief 20% onvoorziene kosten, voorafgaand aan de aanbesteding van dat deelproject voor te leggen aan de raad. Wij horen graag van de andere fracties of zij in deze suggesties met ons mee kunnen gaan.

De heer **Maassen** (SP): Niet over de inhoud maar over de vorm: heeft mevrouw Kortekaas zojuist mondeling een amendement ingediend zonder dat in stemming te brengen? Wat is hier precies de bedoeling van?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Wij willen eerst vernemen of mensen deze suggesties met ons kunnen delen en dan willen we kijken hoe we dit met elkaar willen gaan bewerkstelligen.

De heer **Maassen** (SP): De normale vorm daarvan is dat je dat op schrift stelt, rondstuurt en kijkt of anderen jouw amendement willen ondertekenen. Nu gooit u iets in de groep en niemand weet wat de status is. Dat is een beetje vreemd.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Onze bedoeling is gewoon om te horen hoe u ertegenover staat, of u onze mening hierover deelt en in deze suggesties met ons mee zou kunnen gaan.

De heer **Maassen** (SP): Maar ik kan het nu niet teruglezen. Het is op deze manier dus vrij lastig om daar goed inhoudelijk op in te gaan.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik stel voor om straks even te schorsen, als dat kan.

De **voorzitter**: Prima, dat kunnen we altijd doen. Laat helder zijn: mondelinge amendementen bestaan niet. Iemand mag alles vragen, maar er wordt niets in stemming gebracht als er niet iets op schrift staat. Dat is gewoon de praktische procedure qua besluitvorming.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ik zit met verbazing te luisteren naar alle bedragen en alle posten die worden genoemd, maar dit wordt toch allemaal al benoemd in de begroting? Dan hoeft dat toch niet nog apart genoemd te worden? Dat zijn de enige zorgen die ik daarin zie. Ik heb het idee dat alles beschreven staat in de begroting, want u noemt de bedragen. Die zijn vastgesteld in de begroting. Het lijkt mij dus dat we daarmee aan de slag kunnen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): De bedragen voor het totale project zijn in de begroting genoemd, maar de risico's zijn niet allemaal gedekt, namelijk als je die bovenop dat bedrag gaat doen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Dan had dat toch bij de begroting besproken moeten worden en niet nu we hiermee bezig zijn?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Er ligt nu een politieke keuze voor om aan de hand van de casus nu kaders te stellen. Wij stellen voor om die politieke keuze nu te maken, waarmee we het budget dat nu genoemd is en dat inclusief de risico's momenteel op 15% ligt, willen verhogen naar 20%. Dat is niks in vergelijking met de Leidseweg Noord, waarbij we 50% over onze kostenraming heen zijn gegaan. Wij willen dat voorkomen door een hogere marge in te bouwen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ik denk dat ik in herhaling blij vervallen, maar dit had mijns inziens in het kader van een begroting besproken moeten worden.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Dat denk ik niet, want we hebben nu een raadsvoorstel voor ons liggen dat dit benoemt. Dat is niet in de begroting gebeurd. De bedragen zijn genoemd, maar niet de voorwaarden.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Wat ons betreft vooral complimenten voor het plan; even weer een positief geluid. Het participatieproces is mooi doorlopen. We worden natuurlijk graag door de wethouder geïnformeerd over alle stappen en ontwikkelingen, zoals ook is toegezegd in de commissie. Wij gaan uit van wat het college en de wethouder ons hebben meegegeven over de bedragen. Wij zijn niet voornemens om daar nog heel veel extra waarborgen voor in te moeten bouwen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Het Masterplan Adegeest is inderdaad een ultiem plan waarin heel veel wensen van participanten zijn verwerkt. Er zitten inderdaad een aantal hele goede dingen in dat plan, zoals natuurlijk het gescheiden riool, nieuw groen en aandacht voor verkeersveiligheid. Dat is op zich hartstikke goed. Ik snap natuurlijk ook dat mensen daarvoor kiezen. Ik heb ook veel mensen uit Adegeest gesproken die dit toejuichen, maar ik heb ook kritische geluiden uit Adegeest gehoord. Die gaan vooral over de zorgen over de bereikbaarheid van de wijk. Er werd gesproken over het maken van een aantal knippen en het invoeren van eenrichtingsverkeer. Ik heb meerdere bewoners gesproken die hun zorgen hebben over de bereikbaarheid maar ook over de verkeersveiligheid, omdat ook eenrichtingsverkeer niet altijd op alle plekken een verkeersveilige situatie kan waarborgen. Ik begrijp die zorgen wel: hoe gaat de verkeersdruk er straks in de verschillende wijken uitzien, moet ik straks niet 400 meter omrijden om naar mijn huis te komen en allemaal dat soort zaken. Ik vind dat we daar niet aan voorbij mogen gaan. Ik vind ook echt dat het college daar in de uitwerking aandacht voor moet hebben. Dat doet niets af aan de input die tijdens de participatietrajecten is geleverd. Wij hebben een aantal van die bewonersbijeenkomsten bijgewoond, onder andere in Het Wedde. Het is ook niet "u vraagt, wij draaien". Ik denk dat een beetje te proberen bij sommige fracties: dit is wat iedereen wil en het is fantastisch. Wij hebben als raad niet alleen budgetrecht, maar hebben natuurlijk ook enige kaders mee te geven. Het is zeker belangrijk dat daarbij een afweging wordt gemaakt van de verschillende input van de participanten.

De heer **Maassen** (SP): Ik vind dat de heer Lavrijsen een karikatuur maakt van het standpunt dat ik naar voren heb gebracht. Het gaat natuurlijk niet om "u vraagt, wij draaien", maar het gaat er wel om dat je, als je een heel participatieproces met een buurt voert, de uitkomst daarvan natuurlijk niet zomaar eventjes aan de kant kan schuiven. Dat heeft u ook niet gezegd, maar dat is wel het punt dat ik probeerde te maken, omdat een aantal mensen na het horen van de commissiebehandeling richting deze raad aangeven: wacht eens even; we hebben een participatieproces gevoerd waarin is aangegeven wat het budget was en ineens lijkt het erop dat het budget aangepast gaat worden; dat was niet de bedoeling en dat waren niet de

uitgangspunten. Daar moeten we wel heel serieus mee omgaan. Het gaat niet om "u vraagt, wij draaien". Het gaat er wel om dat je, als je zo'n uitgebreid participatieproces voert, serieus met de uitkomsten daarvan moet omgaan.

De **voorzitter**: Ik zou willen vragen om de interrupties iets korter te houden, want dit zijn halve beleidsbeschouwingen. Probeer interrupties dus gewoon kort en bondig te houden, denk ik zomaar.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Dat is volgens mij precies wat ik zojuist zei. Alleen moeten wij als raad uiteindelijk ook afwegingen maken over wat in de breedte wenselijk is en mogen we ook geluiden meenemen die niet uit het participatietraject komen. Ik wil daar ook niet aan voorbijgaan, want dat zijn wel geluiden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld ook om de bereikbaarheid van onze sportvelden die in de wijk Adegeest liggen. Daar hebben we grote sportverenigingen met grote regionale functies. Die moeten in de toekomst goed bereikbaar blijven en er moet ook voldoende parkeergelegenheid zijn. Dat is echt noodzakelijk voor het functioneren van die sportvelden en die sportverenigingen. Ik zou dat dus niet willen vergeten.

De heer **Maassen** (SP): Is de heer Lavrijsen het met mij eens dat bij het door de raad maken van afwegingen ook het vertrouwen van de participanten in de lokale politiek en de betrouwbaarheid van de lokale politiek moeten worden meegenomen?

De heer **Lavrijsen** (VVD): Heeft de heer Maassen aanleiding om te denken dat ik dat niet vind, behalve dat ik ook een breder geluid hoor uit de wijk Adegeest en dat hier ook naar voren breng?

De heer **Maassen** (SP): Ik moest een korte vraag stellen en ik stelde dus een korte vraag. Ik heb er geen aanwijzingen voor dat u dat niet vindt. Ik zou het wel fijn vinden om bevestigd te krijgen dat u vindt dat dat ook moet worden meegenomen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Dat wat moet worden meegenomen? Sorry, ik begrijp uw vraag niet.

De heer **Maassen** (SP): Uw standpunt was dat wij een bredere afweging moeten maken. Mijn suggestie is dat in die brede afweging ook het vertrouwen van de participanten in de betrouwbaarheid van de gemeenteraad een afweging is.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Daar ben ik het mee eens. Volgens mij komt dat vertrouwen terug door zo veel mogelijk geluiden daarin tegen elkaar af te wegen en mee te nemen, natuurlijk zeker ook de participatietrajecten. Volgens mij zijn we het dus helemaal met elkaar eens, maar probeert u nog even uw eigen punt naar voren te brengen. Dat is een heel handig trucje.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben blij met de punten die de heer Lavrijsen heeft ingebracht, maar ik wil daar een ander punt tegenover zetten over "u vraagt, wij draaien". Wat ik mooi heb gevonden aan dit participatieproject, is dat bewoners ook met elkaar in discussie zijn gegaan en ook beperkingen hebben gekregen aan wat ze allemaal uit kunnen geven. Het is dus bij uitstek iets geweest waarin bewoners geen gouden badkranen of gouden bomen zijn beloofd, maar waarin bewoners constructief met elkaar en met de beperkingen die zijn opgelegd, bepaalde keuzes hebben gemaakt. U suggereert nu dat de bewoners dat niet hebben gedaan. Ik ben benieuwd hoe u dat ziet.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik vraag me af waarop de heer Posthuma dat baseert. Ik ken die participatietrajecten, want we hebben genoeg mensen gesproken die daaraan hebben deelgenomen. Ik heb het helemaal niet over geld gehad. Ik weet dus niet waar die gouden kranen vandaan komen. Ik heb het over de wensen over de inrichting van de wijk. Dat is fundamenteel iets anders dan wat financieel wel of niet mogelijk is. Volgens mij horen we elkaar op dat punt dus niet helemaal goed.

De heer **Posthuma** (PvdA): U suggereerde zojuist dat de bomen bij een aantal fracties tot in de hemel reikten en dat het oneindig was. Wat ik graag duidelijk wil maken en wat ik ook heb meegekregen van bewoners die aan die participatietrajecten hebben deelgenomen, is dat ze zichzelf daarin ook beperkingen hebben opgelegd met de kaders die werden gesteld. Het goede van dit participatieproject is juist dat ze niet in alles tot het uiterste zijn gegaan, maar dat ze met elkaar tot een mooi plan zijn gekomen, gegeven de kaders die er waren. Dat is volgens mij met dit plan gebeurd. Dus graag uw reactie daarop.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Dat is precies wat ik zeg, maar dat ontslaat ons er toch niet van om daar ook breder naar te kijken? U bent me allemaal woorden in de mond aan het leggen, maar volgens mij liggen we niet zo heel ver uit elkaar. Laat ik het dan zo zeggen: ik denk dat u mijn woorden anders interpreteert.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik denk dat de bewoners die meekijken, goed hebben geluisterd en gekeken.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik ben ervan overtuigd dat mijn woorden ook goed worden begrepen. U bent niet de enige die veel Voorschotenaren spreekt; maakt u zich geen zorgen.

Het CDA stelt voor om het risicoprofiel te verhogen naar 20%. Ik begrijp dat wel, want 15% is relatief laag bij dit soort grote projecten. We hebben daar bij de Leidseweg Noord ook een opmerking over gemaakt en dat wordt uiteindelijk ook bevestigd door het college. Maar ik wil eerst de reactie van het college daarop afwachten.

Wat de prioritering betreft noemde mevrouw Kortekaas een heel lijstje op. Ik heb geprobeerd mee te luisteren. Ik vind het geen onlogische prioritering, omdat je daarmee ook een stukje sturing kan aanbrengen, maar ook daarop wacht ik gewoon even de reactie van het college af.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Voorschoten Lokaal wil graag overzicht houden op wat de uitgaven zijn aan de integrale herinrichting van Adegeest, zodat dit jaarlijks besproken kan worden in de gemeenteraad. Zoals eerder gezegd is dit een heel mooi masterplan, waarbij de inwoners hebben geparticipeerd over de uitvoering van de werkzaamheden, inclusief groen en spelen. We willen ook nog even wijzen op informatiebrief 19, die toegevoegd is als bijlage. We hopen dat zo'n overschrijding van kosten niet gaat gebeuren in Adegeest. Zoals we al eerder in de commissievergadering hebben gezegd, is Adegeest een van de mooiste wijken van Voorschoten. Dit zal ook zo blijven qua ruimte, wonen en recreatie. Met het aanleggen van een nieuwe, gescheiden riolering zal Adegeest de komende jaren weer met een gerust hart en gezond de toekomst in kunnen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Wij hebben in de commissie al onze complimenten gegeven voor het plan, de wijze waarop er geparticipeerd is en hoe dit een voorbeeld zou kunnen zijn voor toekomstige projecten in Voorschoten. Ik denk dat het belangrijk is dat er ten aanzien van het verwachtingsmanagement natuurlijk altijd bepaalde kaders zijn. Als kosten echt de pan uit blijken te rijzen, moet er altijd een mogelijkheid zijn om wellicht op zaken terug te komen omdat de omstandigheden veranderd zijn. Maar zolang de omstandigheden nog niet veranderd zijn, moet je dat niet doen en moet je volgens mij met de goede tred verdergaan. Ik hoop gewoon dat het college zich aan die afspraken houdt en verder vervolg hieraan gaat geven.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. De kaders waar het nodige over gezegd is, zijn door u gesteld. In de begroting zijn in november 2022 kaders gesteld voor 2023. Wat daarna ligt, in de toekomst - dat geldt zeker voor het IWKp-traject - is dus nog niet in graniet gehakt, want daar gaan we in november van dit jaar naar kijken voor volgend jaar. De raad moet successievelijk jaar voor jaar besluiten over de € 4 miljoen die je op de lange termijn steeds terug ziet komen voor het IWKp. Ja, dit college heeft groen hoog in het vaandel staan. Dat is echt zo, wat je ook in de krant moge lezen. Niemand hoeft bezorgd te zijn dat deze plannen ineens niet doorgaan omdat ze zomaar een stukje vod zouden zijn waarvan we zeggen: we kijken weleens wat we daarmee doen. Nee, de intentie is om het ook echt te gaan doen. Wel moet je een paar slagen om de arm houden. Wat willen we gaan doen? Het plan is om in het eerste kwartaal van 2024 de schop in de grond te zetten; dat betekent het eerste stuk. Voor die tijd komen we dus naar de raad toe om dat te concretiseren; daar hebben we in de commissie ook al over gesproken. Dat zal aan het begin van het vierde kwartaal of aan het einde van het derde kwartaal zijn. Bij dat eerste stuk denken we aan de winkelstrip van de Van Beethovenlaan en een groot stuk van de woningen vanaf de Van Beethovenlaan richting het spoor, dus richting Wassenaar. Daarna komt er een tweede stuk, een groter stuk. Dat is dan deel 2. Daar praten we dit jaar niet echt over. Wat we dit jaar wél willen doen, is dat we, als we dichterbij het moment komen waarop de spa de grond ingaat, aan de hand van aanbestedingen nadrukkelijker kijken wat het echt kost. We krijgen dan een voorlopig ontwerp, een definitief ontwerp en een bestekplan. In die fase komen we zodanig naar de raad toe dat u de vinger aan de pols kan houden. We zullen dan mee gaan maken dat we exacter, met een

hogere validiteit en zekerheid, kunnen begroten wat dat eerste stuk echt kost. U bent daarbij betrokken.

Op dit moment past het binnen de kaders van de langetermijnbegroting zoals die is vastgesteld, maar hoewel we met indexeringen rekening houden, weten we niet helemaal zeker of het voldoende is, want we praten over een plan dat zich uitstrekt tot halverwege 2027. Wie dan leeft, wie dan zorgt ... Nou, niet helemaal, maar het is dan wel een ander college en het is een nieuwe raadsperiode. Het is zo goed mogelijk ingeschat. Ik wil die twijfel dus toch wat wegnemen: de ambitie en de intentie zijn echt om het zo te gaan doen. We moeten alleen wel zien hoever we precies gaan komen. De gelaagdheid die mevrouw Kortekaas noemde, willen we zeker meenemen in het plan voor de aanpak van de eerste fase, de Van Beethovenlaan en daarachter. Wat gaat het kosten? De grond gaat open en er komt een gescheiden riool. Liefst maken we werk met werk. Dat betekent dat je boven de grond ook echt gaat inrichten volgens het plan. Vervolgens komt de laatste slag erop. Dat zijn iets meer de leuke dingen voor de mensen, hoewel daar ook een stuk groen bij zit; we hebben net gezegd hoe belangrijk we groen vinden.

De zorgen, zowel bij inwoners als bij u, hoeven er eigenlijk niet te zijn. U bent er zelf bij. U gaat nadrukkelijk nog de mogelijkheid krijgen om hier iets van te vinden en er wel of niet mee akkoord te gaan. Er zit op dit moment in deze stukken in ieder geval 15% voor de post Onvoorzien, zoals we dat bij begroten altijd meenemen. Er is ook nog een stukje risico/winstopslag, zoals je dat noemt, toch participierend op wat een aannemer of een uitvoerder zou berekenen. Maar er zit dus ook nog een stukje risico in. Dat is eigenlijk al meer dan 15%. We komen al heel dicht bij de door het CDA voorgestelde 20%. Dus eigenlijk is het amendement of de motie, als die er zou komen, dus niet nodig, want het zit er al in. Ook de door het CDA genoemde gelaagdheid zijn we voornemens om te gaan doen. Ook die zit er dus al in. Het feit dat we naar de raad en eerst naar de commissie toe zullen komen, is in de commissie al toegezegd. Als het om centen gaat, is er dus niks wat we gaan uitgeven waar u niet nog een additionele klap op kan geven met een akkoord.

Mevrouw Kortekaas memoreerde ook het elk jaar indexeren van de projectdekking. Dat doen we elk jaar al als we de begroting vaststellen. Ook dat is dus dubbel. Ik begrijp dus niet helemaal waar de gedachte naartoe gaat, want alles wat genoemd is, doen we al of is al toegezegd. Ik laat het verder dus aan de raad wat we daarmee moeten. Mevrouw Kortekaas sprak over een mogelijke schorsing; dat horen we dan verder wel.

Er is wel één maar, die ook in het raadsvoorstel staat. Het allergrootste stuk van het geplande IWKp-budget, dus voor de investeringsplannen voor een reeks van jaren, gaat nu op aan Adegeest. Daarom staat in het raadsvoorstel dat we nog meer inwoners hebben dan de inwoners van Adegeest. Daarbij hebben we dezelfde verantwoordingsplicht als bij de inwoners van Adegeest en ook daar zullen, al dan niet sneller dan nu gepland, rioolherstel- en vervangmaatregelen moeten plaatsvinden. Dat zal hoogstwaarschijnlijk leiden tot een voorstel voor verhoging van de rioolheffing tijdens de behandeling van de begroting die we in november van dit jaar met u gaan spreken. Het plan-Adegeest past dus wel, maar dan is het ook grotendeels op. Als je nog wat meer zou willen doen, zal de rioolheffing hoogstwaarschijnlijk een stukje omhooggaan; dat staat in het raadsvoorstel. Hoeveel dat zal zijn? Ook daar gaat de raad over. Als je besluit om dat niet te doen, hebben we een ander debat, maar dat komt in november.

De **voorzitter**: Ik kijk even rond. Zijn de vragen in de eerste termijn beantwoord? Ik kijk ook even naar mevrouw Kortekaas, want zij vroeg om een schorsing. Wenst u die nu of strakjes? Of wenst u helemaal geen schorsing? Mevrouw Kortekaas wil nu vijf minuten schorsen.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Ik geef het woord eerst aan mevrouw Kortekaas, want zij had verzocht om een schorsing. Wenst u de uitkomsten daarvan met ons te delen? Dat ging over het wel of niet indienen van een schriftelijk amendement.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Ja, dat wil ik graag met u delen. We hebben besproken wat door de wethouder met ons gedeeld is. Daarin hebben wij een aantal toezeggingen kunnen vernemen die de bij ons levende zorgen hebben weggenomen. Wethouder, dank daarvoor; wij zijn u daarvoor erkentelijk. Wij vinden een motie of amendement dus niet nodig. Wel zouden wij willen meegeven dat met betrekking tot het proces, het stellen van kaders en het beperken van risico's ...

De **voorzitter**: Ik merk dat u naar een volgend blokje ging, maar er is een interruptie.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben nieuwsgierig aangelegd. Ik hoor dus heel graag van mevrouw Kortekaas wat die toezegging van de wethouder precies is, want dit maakt we nieuwsgierig.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): De wethouder heeft aangegeven dat we in fases gaan werken, waardoor inzichtelijk wordt wat de consequenties zijn voor de begroting. Hij heeft aangegeven dat hij met een gelaagde werkwijze te werk gaat, waardoor de prioritering ook uitgevoerd wordt. De realisatie van het gescheiden stelsel ligt ten grondslag aan het hele project. Dat is daar dus een voortvloeiende van.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dat klinkt volgens mij als een reguliere procedure en staand beleid, maar ik dank het CDA omdat het daar genoeg mee neemt om verder te kunnen gaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Kortekaas, vervolg uw betoog. Neemt u gelijk de tweede termijn mee?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ja. Ik was bij onze vraag aan de wethouder of het proces besproken kan worden in de commissie Planning en Control.

De **voorzitter**: Er is verder geen behoefte aan een tweede termijn. Er is één vraag voor de wethouder.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Het lijkt me prima om het proces in de commissie Planning en Control te bespreken. Ik weet niet wie er over de agendering gaat, maar ik vind dat prima, als we het dan maar over het proces hebben, want de inhoud moet natuurlijk ergens anders besproken worden.

De **voorzitter**: Ik constateer dat alle vragen zijn beantwoord. Ik sluit de beraadslaging.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

10. Oprichten bijzondere begraafplaats Veurseweg 180 (raadsregistratienummer Z/21/055882/332756)

De **voorzitter**: Er is een aanvraag binnengekomen voor het oprichten van een bijzondere particuliere begraafplaats aan de Veurseweg 180. De raad wordt gevraagd medewerking te verlenen aan dit verzoek.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. In de commissie heeft de SP al aangegeven hier geen voorstander van te zijn. Natuurlijk zou je af en toe een uitzondering moeten kunnen maken op een regel. Die uitzondering is één keer eerder in Voorschoten gemaakt, namelijk toen de bewoonster van Berbice toestemming kreeg om op haar eigen landgoed begraven te worden. Daar was toen een goede reden voor. Het was eigenlijk een soort Extinction Rebellion avant la lettre: proberen door ergens te gaan liggen een weg tegen te houden. Dat was iets wat wij op dat moment goed konden waarderen, maar een dergelijke activistische achtergrond zit er nu eigenlijk niet bij. Dat maakt het een stuk minder interessant. Wij vragen ons dan af waarom op het terrein van Van der Valk familieleden begraven zouden moeten worden. De gewone begraafplaats is maar een paar honderd meter weg. De afstand kan het dus niet zijn. De grote vraag die wij als SP eigenlijk hebben, is waarom er een uitzondering wordt gemaakt en waarom aan iemand die een grote lap grond heeft, een privilege wordt verleend om niet zoals alle gewone mensen je ouders te begraven op de begraafplaats en waarom dat per se op eigen land moet. Wij zien daar eigenlijk geen reden toe. Wij zullen dus niet instemmen met dit voorstel.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Zoals we ook in de commissie hebben besproken, zitten we precies aan de andere kant: waarom niet? Daarvoor geldt dezelfde redenering: waarom zou je dit niet doen? We snappen natuurlijk dat je zou kunnen denken dat dit een werking zou kunnen hebben voor alle volgende vragen, maar ik denk dat we dat als raad prima kunnen besluiten op het

moment dat er een aanvraag is. Er is een aanvraag en mijn vraag is dus: waarom niet? Dat was ook in de commissie ons aandeel.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. In Voorschoten is een principeverzoek pas één keer eerder gedaan. Landelijk gebeurt dat ongeveer vijf keer per jaar. Wij vinden dat de gemeenteraad het niet over individuen moet hebben. Wij willen niet oordelen of een inwoner wel of niet markant genoeg is. Elke keer dat een aanvraag gedaan wordt, zal de gemeenteraad zich hier gewoon over buigen en een beslissing nemen, precies zoals D66 ook zegt.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): O, wat fijn! Meneer Maassen natuurlijk

De **voorzitter**: Dat sluit ik niet uit.

De heer **Maassen** (SP): Ik ben een beetje in de war, want ik hoor mevrouw Persoon eerst zeggen dat de gemeente het niet over individuen moet hebben en de zin daarna zegt ze: elke keer dat er een aanvraag komt, zullen we die individueel moeten bekijken. Dan hebben we het toch juist over individuen? Ik snap het punt dat u wil maken een beetje, maar niet helemaal. Moeten we het nou wel of niet over individuen hebben?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Meneer Maassen, u bent altijd wel een beetje in de war, maar ik zal het eventjes uitleggen; dan raakt u weer uit de war. We moeten niet beslissen over de vraag of iemand wel of niet markant is, maar we gaan wel beslissen of iemand ergens begraven mag worden. Dat is eventjes een klein detailverschil.

De **voorzitter**: Ik zie toch nog een vervolgvraag van de heer Maassen. Hij is nog niet helemaal uit de knot geraakt, denk ik zomaar.

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor hier een oordeel over wat de raad niet zou kunnen doen en ik blijf aangeven - misschien heeft u uw woorden niet helemaal handig gekozen - dat er dus wél over het individuele geval wordt besloten. Dat wilt u eigenlijk en dat is ook logisch, want het gaat ook om individuele gevallen. En dat u niet over dat markant zijn wil beslissen, ben ik helemaal met u eens.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Dank u wel, meneer Maassen. We zijn het niet vaak met elkaar eens. Dit is dus erg fijn.

Voorschoten Lokaal ziet drie punten als argumenten om tot een beslissing hierover te komen. Lig de begraafplaats op een plek waar niemand er last van heeft? Kan het graf langdurig blijven liggen? Liggen op de plek waar het graf gepland is, geen andere planologische plannen in de weg? Wij zullen instemmen met deze aanvraag.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik heb tijdens de commissievergadering al gezegd dat ik, als het om mijn privémening zou gaan, hier duidelijk geen voorstander van ben, maar ik ga ook mee met de woorden van mevrouw Mieremet: waarom niet? Ik heb mij eigenlijk laten leiden door drie verschillende punten. Zijn er beperkingen voor toekomstige ontwikkelingen in de omgeving? Het graf blijft voornamelijk op grond van de familie van Van der Valk. Ze kunnen er de facto dus eigenlijk zelf minder mee doen. Zijn er eventuele kosten voor de gemeente? Nee, die zijn er niet. De kosten zijn allemaal voor de initiatiefnemers. En kan dit vaker voorkomen in Voorschoten? Het kan vaker voorkomen, maar dat is zo weinig dat we dat wel geloven. Het enige punt dat ik nog wil maken, is dat "een markante persoon", zoals mevrouw Persoon al aangaf, eigenlijk geen doorslaggevend begrip is geweest om hier ja tegen te zeggen. Eigenlijk zou iedere Voorschotenaar die dit zou willen - in alle eerlijkheid: ik zou dit zelf niet willen - dit moeten kunnen doen. Dat arbitraire begrip had voor mij niet gehoeven in dit geheel. Wij zullen, niet van harte, voorstemmen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. De VVD stemt voor.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. In het raadsvoorstel wordt "markante persoon", al door meerdere sprekers genoemd, inderdaad als argument gegeven. Dat is ons inziens niet relevant voor het raadsvoorstel en had daar ook niet in genoemd hoeven te worden. Bij ons is de argumentatie dat we bij de ene markante persoon niet eens willen of kunnen nadenken over een

straatnaam of een andere vorm van herdenking en dat een andere persoon als argument wordt genoemd in een raadsvoorstel zoals dit. Maar dit gezegd hebbende: wij hebben geen vragen en we wachten de aanvraag voor de wijziging van het bestemmingsplan af.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Wij hebben nog weinig tijd. Ik hou het dus kort. Wij kunnen hiermee instemmen.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Ik heb geen vraag gehoord. Het feit dat het college dit voorlegt, maakt volgens mij duidelijk dat het college dit een prima plan vindt. Wij willen niemand een strobreed in de weg liggen in het kader van "ja, mits". Er is aan alle criteria voldaan. Wat ons betreft is dit dus een goed plan.

De **voorzitter**: Dat is goed om te horen. Er is geen behoefte aan een tweede termijn. Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik heb zitten slapen. Zoals het dan in elk geval in de Handelingen van de Tweede Kamer gaat, wil de fractie van de SP geacht worden tegen te hebben gestemd.

De **voorzitter**: Het voorstel is unaniem aangenomen, maar hiervan zal uiteraard een aantekening worden gemaakt bij de besluitvorming. Maar de uitkomst van de stemming blijft dezelfde.

11. Duurzame opvang vluchtelingen in Hollands Midden (raadsregistratienummer Z/23/074292/339916)

De **voorzitter**: De gemeenteraden in de regio is gevraagd om besluiten te nemen over de huisvestingsopgave van vluchtelingen. Het doel hiervan is een regionale aanpak. De bestuurlijke afspraak hierover legt het college met een raadsvoorstel ter bekrachtiging aan de raad voor.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Ik zal niet alles herhalen wat we in de commissie behandeld hebben. Ik heb toen al aangekondigd dat we het voorstel graag op twee punten amenderen. In het voorstel staat dat we de hele gang van zaken onderschrijven. Dat vinden wij wat ver gaan. Dat heeft te maken met de democratische legitimering en met het feit dat we geen duidelijk bericht hebben gekregen over hoe deze opgave verwerkt moet worden ten opzichte van andere opgaven. Daarnaast kleven er sowieso allerlei onzekerheden aan. Wij voelen ons daarom beter als we het woord "onderschrijven" vervangen door "aanvaarden": we aanvaarden deze opdracht en zien dat het nodig is. Daarenboven willen we een koppeling maken met de spreidingswet. Die koppeling wordt al gemaakt in het raadsvoorstel zelf. In de samenvatting en verder op pagina 4 staat dat wij vooruitlopend op de invoering van de spreidingswet afspraken maken. Het is dan ook duidelijk dat we weergeven dat we dit ook als uitvoering van deze spreidingswet zien, zodat ons nooit iets tegengeworpen kan worden als die spreidingswet op een hele andere manier wordt ingevoerd, waarbij doodleuk wordt gezegd dat de gemeenten en de provincies allemaal taken op zich hebben genomen, maar zodat die niet worden geaccepteerd omdat er inmiddels een andere spreidingswet is die anders ingevuld gaat worden. Dan zouden het hele doel en het nut hiervan voorbijgaan.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Dat laatste argument snap ik; volgens mij hebben we dat ook in de commissie gewisseld: gaat die spreidingswet nog zorgen voor meer? Maar mij becroop het gevoel - ik hoor het graag van u als ik verkeerd zit - dat ook het proactieve, iets vooruitlopends doen, iets doen zonder dat er wetgeving is, a priori het punt is, dus dat de VVD liever wetgeving en regels wil om het te doen - dat is trouwens best wel grappig - en niet daarop vooruit wil lopen. Maar het kan zijn dat ik niet goed lees. Ik ben benieuwd.

De heer **Reinke** (VVD): Nee, u moet het gewoon zien als een verduidelijking van wat er wordt samengevat in het raadsvoorstel. Wij doen dit dus in het kader van een wet die eraan komt. Als die wet niet komt of wel komt, hebben wij inderdaad afspraken gemaakt. Dat is niet erg als de wet er niet komt, maar als de wet er wel komt en als daar additionele taken bij komen, als er hele andere zaken in staan of als er bijvoorbeeld sprake is van een hele andere verdeling - dat is misschien

helemaal niet vreemd, gezien de samenstelling die er nu is van de Eerste Kamer - worden wij ineens met hele andere zaken geconfronteerd, terwijl wij ons gecommitteerd hebben aan iets anders. Het amendement, dat mede wordt ingediend door Voorschoten Lokaal, luidt:

"Amendement 197.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 5 april 2023, gezien het Raadvoorstel Duurzame opvang vluchtelingen in Hollands Midden ('het raadsvoorstel'),

overwegende dat:

- a. de gemeente Voorschoten middels het raadsvoorstel zich bereid stelt tot de opvang van 69 asielzoekers;*
- b. de gemeente reeds uitvoering geeft aan vele taakstellingen welke vanuit een hogere bestuurslaag zijn opgelegd waarvoor niet altijd de benodigde middelen bestaan;*
- c. er grote onzekerheid bestaat of de opvang van asielzoekers te verenigen is met het werken aan de woningopgave;*
- d. de afspraken weergegeven in het raadsvoorstel vooruitlopen op de inwerkingtreding van de spreidingswet en derhalve nog onzekerheid bestaat of de huidige afspraken wel kunnen worden gezien als uitvoering onder voornoemde wet;*
- e. het wenselijk is dat de beslispunten duidelijk weergeven dat de gemeente deze taakstelling aanvaardt binnen het kader van de spreidingswet;*

Besluit:

Het raadsvoorstel als volgt te wijzigen:

Beslispunten 1, 3 en 4 worden als volgt gewijzigd:

- 1) Het uitgangspunt om in de regio Hollands Midden in eerste instantie 2.200 asielzoekers duurzaam (minimaal vijf jaar) op te vangen te aanvaarden in het kader van de uitvoering van de spreidingswet, gebaseerd op het aan de Provinciale Regietafel Vluchtelingen Zuid-Holland (PRT) overeengekomen aantal van 10.000 op te vangen asielzoekers.*
- 3) Het aanvaarden van het uitgangspunt om in het kader van de uitvoering van de spreidingswet het aantal op te vangen asielzoekers tussen Holland Rijnland en Midden-Holland te verdelen op basis van het aantal inwoners, waarbij bij wederzijdse instemming tussen beide regio's de verdeling kan worden aangepast.*
- 4) In het kader van de uitvoering van de spreidingswet het aantal op te vangen asielzoekers binnen respectievelijk Holland Rijnland en Midden-Holland te verdelen over de betreffende gemeenten op basis van het aantal inwoners per gemeente, waarbij bij wederzijdse instemming tussen gemeenten de verdeling kan worden aangepast."*

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik had nog kunnen reageren, maar ik kan het ook in mijn eerste termijn zeggen. Het mooie hiervan is juist dat we iets proberen te doen aan een probleem dat er nu is. Dat was ook het mooie betoog van de wethouder in de commissie: dit is wat wij nu doen als Voorschoten en daar staan we achter. Dat vinden wij als D66 heel mooi. Die wetgeving is dus niet de start van het proces, maar is iets wat nog komt. We moeten dan inderdaad uitzoeken of we nog extra dingen krijgen en of het dus nog een belasting is, maar wij gaan voor het feit dat de nood hoog is en dat wij helpen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Wat GroenLinks betreft is het gehannes met asielzoekers in Nederland gewoon een blamage. Je zou zeggen dat je daar landelijke oplossingen voor moet kunnen verzinnen, maar we hebben allemaal gezien dat iedereen naar elkaar staat te kijken en zegt "gaan jullie het maar doen, want jullie hebben meer ruimte" of "doen jullie ook eens wat." Dan is het op een gegeven moment logisch dat men zegt: we spreiden het gewoon landelijk, want we zijn klaar met het gedoe; iedereen pakt een stukje op. Misschien is dat niet de ideale oplossing, maar het is wel een rechtvaardige oplossing. Wij vinden het niet meer dan normaal dat Voorschoten daar gewoon proactief op ingaat. Zoals mevrouw Mieremet al zei: we zien een probleem, dat willen we oplossen en daar gaan we nu mee aan de slag. Dat is niet alleen normaal; ik denk dat het ook gewoon goed voor je gemeenschap is om open te staan voor dit soort dingen. Wij zullen dit voorstel dus vanzelfsprekend steunen.

We hebben in de commissie al aangegeven waarmee rekening zou moeten worden gehouden. Er wordt al specifiek gezegd dat we niet alles gaan doen, maar dat we een stukje van het geheel gaan oppakken. Dan zie je al aankomen dat je uiteindelijk misschien een hogere taakstelling krijgt. Het is prima dat we dat oppakken, maar hou dan wel vanaf het begin rekening met die opschaling die er gaat komen. We moeten nog een oplossing vinden. We moeten niet iets vinden wat nu precies past, maar waardoor we later nog een keer aan de slag moeten. Dat hebben we met de Oekraïense opvang gezien. Het is misschien handig als we dat hier kunnen voorkomen.

We zien niet zo heel veel toegevoegde waarde van het amendement in het benaderen van de spreidingswet. Wij denken dat dit iets is wat we zelf op moeten willen pakken. Die angst voor die dubbele opgave zou een heel onredelijke uitleg zijn van wat er straks in die spreidingswet gebeurt. Wij delen die angst niet, maar we moeten zien dat ook Holland Rijnland en Hollands Midden die angst niet delen. Ik denk dat dat wel meevalt. Benadrukken dat we het accepteren is vooral een beetje zeggen: nou ja, het moet, maar we willen het eigenlijk niet. Ik zou bijna zeggen: maak beleid en ga daarvoor staan of stem tegen. Dit zit ertussenin: nou ja, het moet maar, maar eigenlijk met tegenzin. Dat staat ons wat tegen. Daar zullen wij dus niet in meegaan.

De heer **Reinke** (VVD): Dat staat GroenLinks uiteraard helemaal vrij. Wij zien het breder in het hele takenpakket, dat steeds maar weer op ons als gemeente afgevuurd wordt. We zien het bij de bouwopgave. Dat zijn allemaal argumenten die ik vanuit de commissie kan herhalen. Dat is een beetje zonde, maar daar heeft het wel mee te maken: je kunt niet zomaar alles opnemen wat je vanuit Den Haag opgelegd krijgt.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ja, dat is waar. Misschien moet je dan op een gegeven moment zeggen: dit doen we niet. Dat is wat ons betreft in dit geval niet zo, maar dat zou ook een keuze zijn. Ik herken dit landelijk ook een beetje: elke keer zeggen "het moet nou maar, maar we willen het eigenlijk niet". Uiteindelijk verlies je daarmee alle draagvlak, want op een gegeven moment zeg je dan: ik word gechanteerd; ik kan ook niks. Dat is wat ons betreft niet besturen. Wij kiezen er dus voor om dit gewoon te steunen. Dat doen we dan ook van harte, want dit omarmen we.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Wij van Voorschoten Lokaal staan vanzelfsprekend ook graag klaar om vluchtelingen te helpen, ook binnen de grenzen van ons kunnen. Aanhakend op wat de heer Reinke zegt: we moeten er wel alert op blijven of we de opgave aankunnen. Dat we opgaven kordaat oppakken, hebben we gezien bij de opvang van onze Oekraïners en statushouders bij Van der Valk. Er is in Nederland inderdaad een groot probleem betreffende genoeg kwalitatieve opvang van vluchtelingen. Vluchtelingen arriveren in ons land in zo'n omvang dat zelfs het COA het niet aankan en wij inderdaad allemaal ons steentje moeten bijdragen. Om dat te doen, is de spreidingswet in de maak. Dat is een heel mooi instrument om kaders te stellen en een beleid uit te rollen. Het onderhavige raadsvoorstel is een uitwerking van dat akkoord, zoals we kunnen lezen op bladzijde 2; dat staat er letterlijk in. Daar moeten wij als gemeenten in de regio allemaal nog een akkoord op geven. Volgens mij is het eigenlijk dus nog helemaal geen akkoord; maar goed, dat is semantiek. Om tot een akkoord te komen, zijn ons technische sessies aangeboden. Die worden helaas pas aangeboden nadat wij een besluit moeten nemen. Dat vinden wij op z'n minst ontzettend onhandig en ook heel jammer. Daardoor is het ook niet raar dat wij samen met de VVD het amendement hebben ingediend - wij hopen dat de andere fracties daarin meegaan- om toch een soort cap te hebben of om toch een soort kadering te regelen en te organiseren om die verwijzing naar die spreidingswet te maken, met name omdat de financiële verantwoording eigenlijk helemaal niet geregeld is. Men geeft in het stuk aan dat er een beroep wordt gedaan op de provincie. Dat vind ik geen harde garantie. Ik ga er wel van uit dat, als de spreidingswet er is, gewoon financiële vergoedingen tot stand komen, zoals we dat ook hebben gezien met de Wmo en met de jeugdzorg. Dat was weliswaar te weinig, zoals we inmiddels weten, maar ook dit is een taak die naar de gemeenten zal komen, zoals de heer Reinke terecht suggereerde. Ik denk dus dat het verstandig is dat we aangeven dat dit in het kader van de spreidingswet is, omdat dat wel in de hele inkleding wordt genoemd maar niet in de beslispunten. Dat vind ik onhandig. Wij doen deze opgave dus alvast, vooruitlopend op de spreidingswet, zodat we, als die spreidingswet er straks klip-en-klaar is met zijn financiële vergoedingen, daar ook een beroep op kunnen doen. Tenminste, ik ga er even van uit dat dat zo werkt.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Een verduidelijkende vraag: is deze opgave "een moet" of "een wil" voor Voorschoten Lokaal?

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Dat heb ik al gezegd: wij willen dit, maar binnen ons kunnen. Dat kunnen heeft ook financiële kaders en allerlei andere beleidsvraagstukken. Er worden gelukkig ook voordelen geleverd in de zin van planologische wijzigingen: de provincie gaat ons helpen, ik neem aan met het aanwijzen van velden waar normaal niet gebouwd mag worden maar nu wel. Maar geld hoort daar ook bij. Daar zie ik niets over terug, behalve dat we een beroep kunnen doen op instanties. "Een beroep doen op" is bedelen en is geen garantie. Ik denk dat het, gezien de financiële situatie waar we als Voorschoten in zitten, gewoon handig is als je wat garanties binnenhaalt en dat we dan met de koppeling met de spreidingswet goed bezig zijn. Vandaar.

De heer **Maassen** (SP): Ik heb het amendement waarnaar de heer Van Duivendijk verwijst en dat hij samen met de heer Reinke heeft ingediend, gelezen. Ik vraag me eigenlijk af - ik vraag het nu aan meneer Van Duivendijk, maar ik had het ook aan meneer Reinke kunnen vragen - of u precies weet wat er in de spreidingswet komt te staan.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Niet precies, want die is nog in de maak. Ik denk dus dat niemand in Nederland dat precies weet, maar omdat de wet een kader gaat geven waar iedereen mee zal gaan werken - daarom kijkt de Raad van State op dit moment naar de werkbaarheid daarvan - is het handig om daar rekening mee te houden en ernaar te verwijzen, want dat is dan een kader waar in ieder geval de hoogste instantie naar gekeken heeft.

De heer **Maassen** (SP): Dit is precies het probleem dat ik probeer duidelijk te maken; dat heeft de heer Van Duivendijk ook wel in de gaten. U verwijst naar een wet waarvan u de inhoud nog niet precies kent. Toch zegt u dat we gaan doen wat er in die wet staat. Het lijkt me nogal een gok om alvast vooruit te lopen op de tekst van een wet die je nog niet precies kent, omdat die nog niet is aangenomen door de Tweede en de Eerste Kamer.

De **voorzitter**: Ik hecht eraan om aan te geven dat de spreidingswet al voorligt bij de Tweede Kamer. Er heeft uiteraard nog geen besluitvorming over plaatsgevonden, maar de ministerraad heeft volgens mij een week of twee geleden daarmee ingestemd. Het ligt nu dus bij de Tweede Kamer.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter, dat is natuurlijk niet volledig, want u weet net zo goed als ik dat de Tweede Kamer de wet nog aan alle kanten kan amenderen. Dat is precies het probleem dat ik duidelijk probeer te maken: we weten niet precies wat daar uiteindelijk in komt te staan. Dan lijkt het me nogal onhandig om er in een besluit van deze raad al naar te verwijzen dat we die gaan uitvoeren.

De **voorzitter**: Ik wilde hier geenszins op gaan sturen, maar ik wilde aangeven waar de besluitvorming landelijk ligt. Ik geef dus een feitelijke weergave aan; dat is het enige wat ik heb willen doen. U had een interruptie op de heer Van Duivendijk.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Volgens mij vroeg de heer Maassen of ik überhaupt kan beoordelen of we dit kunnen doen in het kader van de spreidingswet, die er niet is. We moeten hier ook een voorstel beoordelen in het kader van de spreidingswet; tenminste, zo wordt het voorstel ingekleed en er wordt concreet naar verwezen dat dit een onderdeel is van de spreidingswet. Dit wordt "een akkoord" genoemd, maar het is natuurlijk geen akkoord, want we hebben nog geen akkoord gegeven. Ik blijf dit voorstel dus gewoon in dezelfde semantiek beoordelen. Vandaar mijn verwijzing naar de spreidingswet.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik heb met interesse naar het betoog van de heer Reinke geluisterd en heb gehoord dat hij heel veel kritiek heeft op het feit dat de regering steeds maar weer opnieuw taken bij gemeenten neerlegt. Ik deel die kritiek met hem. Ik zou wel willen constateren dat dit bij uitstek een beleidsvorm is die in vier kabinetten-Rutte naar voren is gekomen. Als de heer Reinke hier een discussie over zou willen voeren, zou ik hem dus zeker willen vragen om dit in de interne VVD-kanalen naar voren te brengen, want dit is iets wat niet alléén bij VVD-kabinetten maar toch zeker óók bij VVD-kabinetten gebeurd is. Wat er ook gebeurd is, is dat de afgelopen jaren een aantal prominente VVD-wethouders, waaronder de heer Slettenhaar, wethouder van Castricum, keer op keer geweigerd hebben om iets te doen aan het opvangen van statushouders of asielzoekers. Onder andere daardoor zijn we nu in Nederland op

het punt gekomen dat een staatssecretaris van Asielzaken, een positie die al een jaar of tien door een VVD'er wordt bekleed, een spreidingswet voorstelt om eigenlijk richting gemeenten te zeggen: als jullie het niet goedschiks doen, gaan we gewoon vertellen wat je moet doen. Gezien de situatie waar we in zitten, het feit dat het COA al jarenlang financieel uitgekleeft wordt en het feit dat er jarenlang meteen bezuinigd werd op de azc's als er even wat minder mensen asiel aanvroegen in Nederland, waardoor er ook geen middelen meer zijn om iets te doen, moeten de gemeenten het nu gaan oplossen. Daar zijn best kritiekpunten op te geven, maar we hebben het er als gemeente mee te doen, gezien de omstandigheden. Er zijn afspraken gemaakt in Holland Rijnland en in de regio Hollands Midden om daarvoor een verdeling te maken. Het idee van die verdeling, die gemaakt wordt aan de Regietafel Vluchtelingen, de PRT, de Provinciale Regietafel, is dat je dingen kan afspreken met elkaar. Je krijgt dus niet een quotum asielzoekers of statushouders en Oekraïners, om het maar even heel grof te zeggen, maar je kan als gemeenten met elkaar afspraken maken waarbij de ene gemeente iets meer van categorie A regelt en gemeente B iets meer van categorie B. Wij zien het voorliggende voorstel eigenlijk als de formalisering van het besluit dat Voorschoten mee gaat doen met het maken van dit soort afspraken zonder dat er alvast harde cijfers worden vastgelegd. Dat is een logisch besluit, gezien hoe het er nu voor staat. Maar wij zien in het voorliggende voorstel eigenlijk ook al een beetje voorsorteren door de gemeente, in de zin van: we gaan het opvangen van de asielzoekers in samenwerking met andere gemeenten doen - daar is niks mis mee - maar wij menen tussen de regels door te lezen dat er ook al staat: dat gaan we dus niet in Voorschoten doen. Ik weet niet zeker of wij dat tussen de regels goed hebben gelezen, maar dat lijkt mij een uitgangspunt dat nu nog niet vastgelegd moet worden. Het zou kunnen dat het ergens komt, maar laten we dat niet als uitgangspunt nemen, want dat gaat elke gemeente doen en dan kom je er natuurlijk weer nooit uit. Want laten we wel heel duidelijk vaststellen dat het hier gaat om mensen die op de vlucht zijn voor oorlog, voor honger, voor grote problemen en dat die gewoon fatsoenlijk opgevangen moeten worden, want de tentenkampen zoals ze afgelopen zomer in Ter Apel hebben gestaan, willen we nooit meer zien. Opvang moet fatsoenlijk en menswaardig. Daar staan wij als gemeente ook voor aan de lat.

De **voorzitter**: Ik attendeer u op uw spreektijd.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Uiteraard willen wij graag meewerken aan de opvang van asielzoekers. Wij nemen vanuit solidariteit die opdracht met overtuiging tot ons, maar dat laat onverlet dat je bij een voorstel uit bestuurlijk-juridisch oogpunt best een vraag kan stellen, want ik vind het echt verkeerd als je het met de inhoud eens bent en dan vervolgens niet meer naar de beslispunten kijkt of daar minder naar kijkt. Ik vind dit zelf juridisch een heel slecht voorstel. Er worden opdrachten gegeven voor een onderzoek, maar er staat niet aan wie. Er worden beslispunten voorgelegd. Het lijkt alsof je die beslispunten kan amenderen, maar op pagina 2 lezen we ineens over "bekrachten". Dat moet je ook naar elkaar kunnen uitspreken, ook al kan ik het betoog van bijvoorbeeld de heer Deuzeman inhoudelijk volledig onderschrijven. Ik vind dus dat je best een kanttekening kan plaatsen. Dat hebben we in onze schriftelijke vragen ook duidelijk gedaan.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Wie heeft gezegd dat u dat niet kan doen?

De heer **Bremmer** (CDA): Ik proef een beetje: dit willen we allemaal. Ik vind dat er toch een beetje moeilijk wordt gedaan als je daar een vraag bij stelt. Ik had die indruk ook eerder op deze avond bij andere voorstellen. Ook bij het plan voor Adegeest kun je best een financiële vraag stellen. Dan moet je niet op voorhand zeggen: wij vinden dat plan goed - dat vinden we ook goed - en dus is het oké. Dat vind ik dus niet verstandig. Maar ik heb nog een opmerking. Morgenavond en op 13 april zijn er twee avonden over deze materie.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Volgens mij draait u het nu om. Op mij komt het zo over dat u teleurgesteld bent over de reactie omdat u blijkbaar denkt dat het niet mogelijk is om een vraag te stellen. Tegelijkertijd zegt u dat partijen die enthousiast over iets zijn, dat blijkbaar doen zonder voldoende argumenten. Sorry, misschien is dit een beetje kort door de bocht, maar ik hoor graag een verduidelijking.

De heer **Bremmer** (CDA): Als je sterk inhoudelijk gedreven voor dit voorstel en voor die opvang bent - dat zijn wij, helemaal con amore - dan moet het best wel mogelijk zijn dat je bij het bestuurlijke voorstel, bij de beslispunten, een vraag stelt. Dat is het enige punt dat ik maak. Dat heb ik in de commissie ook gedaan. Daar hebben de commissieleden zich bij aangesloten.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Maar dan mogen partijen er toch ook weer op reageren dat u die vragen stelt? Dat is geen aanval daarop, maar op het feit dat ze het daar niet mee eens zijn.

De heer **Bremmer** (CDA): Heel kort, want ik heb nog maar weinig tijd: akkoord. Maar één suggestie: er zijn ...

De **voorzitter**: Nee, ook de heer Deuzeman wil interrumperen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik voel me aangesproken door het betoog van de heer Bremmer, want er wordt net gedaan alsof wij helemaal niks gelezen hebben en "Gung Ho" ja zeggen tegen alles. Wat ik hier lees, is dat dit een principebesluit is over de aanpak die hier regionaal gekozen wordt, dat we ja zeggen tegen het voorstel en dat er verder nog voorstellen uitgewerkt worden omdat dat regionaal moet gebeuren. Dat heeft natuurlijk ook consequenties voor wat het college hier doet, want er moet nagedacht worden over deze oplossing en die verdeelsleutel. Ik hoor u wel zeggen dat u het bestuurlijk heel zwak vindt, maar ik hoor u geen amendement inbrengen. Ik hoor u ook niet zeggen wat u wél had willen zien. U zegt dat u het er helemaal mee eens bent, maar dat u het allemaal anders ingevuld had willen zien. Dan daag ik u ook uit om met een andere invulling te komen. Ik vraag mij ook af wat u verwacht wanneer we een opdracht geven om dingen uit te zetten. Wilt u dat er nu al een antwoord gegeven wordt? Dan had u gezegd dat het voorgekookt was en dat u er niet meer op kon reageren. Ik vraag me af wat u eigenlijk wilt, meneer Bremmer.

De heer **Bremmer** (CDA): Als u nou even geduld hebt ... Ik wilde gewoon zeggen dat ik begrip heb voor de vragen van de VVD, van de heer Reinke. Hij stelt kritische vragen over de besluitvormingspunten, terwijl hij het inhoudelijk met de opdracht eens is. Dat is mijn enige punt. Mijn tweede punt is dat we nog een gespreksavond hebben in Holland Rijnland-verband, morgenavond en over een week. Komt deze besluitvorming op dit moment dan niet te vroeg? Want daar hebben we een uitgerekend moment om dit soort vragen met elkaar te wisselen. Ik zou er geen probleem mee hebben als dit voorstel één raadszitting wordt opgeschoven. Dat zeg ik niet om het uit te stellen - ik ben con amore voor de opdracht - maar ik stel die vraag aan het college.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Wij waren in de commissievergadering heel blij met de bijdrage van de wethouder, die zijn bestuursverantwoordelijkheid in volle glorie gewoon nam. We zijn er erg blij mee dat hij dat zo uitgesproken heeft en dat hij daarvoor is gaan staan. Zoals de heer Maassen al zei, is het probleem gecreëerd doordat 194 gemeenten in Nederland de afgelopen tien jaar geen bijdrage hebben geleverd aan de asielopvang. Dat is een van de redenen of eigenlijk de grootste reden waarom we nu in deze zoi zitten. Het kon eigenlijk niet anders dan dat deze wet moest worden ingevoerd, gezien alle omstandigheden die er zijn geweest. Ik ben dus blij dat wij daar als Voorschoten onze verantwoordelijkheid in nemen en dat we hier ook aan deelnemen.

Wat het amendement van de VVD en Voorschoten Lokaal betreft: ik begrijp nog moeilijk wat de meerwaarde daarvan is. Ik kwam vandaag aan het eind van de dag terug en ik heb echt met twee vensters naast elkaar moeten kijken waar de verschillen zitten, want volgens mij hebben ze er echt maar drie woordjes aan toegevoegd. Ik sluit me op dat punt volledig aan bij de woorden van de heer Deuzeman, want ik begrijp niet zo goed wat hier nou voor meerwaarde in zit. Zolang ik dat in de tweede termijn niet hoor, kan ik niet anders doen dan tegen dit amendement stemmen.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. De inbrengen van de geachte afgevaardigden gehoord hebbende ben ik bang dat we een probleem hebben. Bij een aantal fracties lijkt de suggestie aanwezig te zijn dat er, net als bij de andere agendapunten die we vandaag met elkaar hebben besproken en besloten, hier nog onderhandelingsruimte is, dat er nog tijd is om het debat te voeren en dat we überhaupt nog de ruimte hebben om iets te veranderen. Als u op z'n Hollands gezegd zou zeggen "wethouder en college, is dit eigenlijk een voorstel in de zin van "slikken of stikken?", zou ik zeggen: ja, dat vind ik goed getypeerd. We hebben het amendement vanmiddag uiteraard getoetst bij Holland Rijnland. Als dit amendement wordt aangenomen, is de consequentie als volgt: dan kunnen we het in Voorschoten lekker alleen uitzoeken en dan gaan we niet onderhandelen over aantallen asielzoekers in welke gemeente dan ook, maar dan kunnen we in de toekomst alleen maar meer asielzoekers, Oekraïners en statushouders verwachten. Dan kunnen we het echt alleen uitzoeken. Het college ontraadt u met de allergrootst mogelijke kracht om die lijn in te zetten. Los van de vraag of we de maatschappelijke verantwoordelijkheid willen nemen, hebben

we de keuze niet eens. Dit komt van hogere gremia dan gemeenteraden. Er is op dit moment een instrumentarium dat de staatssecretaris in staat stelt om aanwijzingen te geven en asielzoekers in gemeenten neer te zetten. Dat hapert en daarom komt er een spreidingswet, maar misschien komt die wet er niet eens door. Hij ligt in de Tweede Kamer en in de Eerste Kamer. Toen die spreidingswet kwam, was er al een boel kritiek op, want er is al een instrumentarium om dit te doen. Men was alleen wat schuchter en haperend over de toepassing daarvan.

De heer **Reinke** (VVD): Ik hoor het mijn buurvrouw al zeggen: waarom moeten we dan nog stemmen als dit voorlegt? Ten tweede: wat is het tweede woord in uw partijnaam?

Wethouder **Van der Elst**: Ik heb weinig zin om op die tweede vraag in te gaan, want dan zitten we elkaars tijd te verdoen; dat weet u immers dondersgoed. We moeten dit besluiten omdat we in Nederland hebben besloten dat je formalisatie moet laten plaatsvinden door een raadsbesluit. De tekst heeft het college niet opgesteld. We duiken er niet voor weg, maar het is opgesteld door mensen vanuit de Veiligheidsregio en vervolgens vanuit beide regio's die daaronder hangen die echt wel met tekst kunnen omgaan. Wij zijn aangesloten bij Holland Rijnland. Dit voorstel komt dus precies zo, met een kleine lokale paragraaf, in achttien gemeenteraden. We hebben inmiddels vernomen hoe de eerste reacties zijn: over het algemeen wordt dit omarmd en neemt men de verantwoordelijkheid. Veel is nog onduidelijk. Dit voorstel staat niet in het kader van de spreidingswet, maar loopt daarop vooruit en gaat uit van een verdeling van asielzoekers naar rato van het aantal inwoners. En er zijn wel degelijk al een heleboel gemeenten die meer vierkante meters beschikbaar hebben die geschikt zijn voor dit soort doelen en die zich in grote aantallen al gecommitteerd hebben. Vandaar dat de kwantitatieve doelstelling in eerste instantie voor de Veiligheidsregio in totaal 2.200 is. In Holland Rijnland is inmiddels 62% van de taakstelling ingevuld. Die getallen kunt u in het raadsvoorstel zien.

De heer **Posthuma** (PvdA): Even uit interesse: kan de wethouder zeggen hoeveel gemeenten al hebben ingestemd met dit voorstel? Heeft hij daar enig zicht op?

Wethouder **Van der Elst**: Dat moeten we even opzoeken. Ik denk dat de voorzitter een netwerk heeft waarmee ze daar misschien iets aan toe kan voegen. Een aantal hebben wel al gestemd. De ruimte om te wachten tot de raadsvergadering van 25 mei, is er ook niet. Als u stelt dat het raar is dat er morgen een informatiesessie komt, klopt dat dus, maar er gaan tegenwoordig wel meer dingen raar in deze wereld. Maar dit is inderdaad raar.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik zou het aantal gewoon graag willen weten, ook omdat de discussie dan beter wordt gevoerd. Als wij de enigen zijn ... Die informatiesessie is gepland, maar als bijvoorbeeld nog heel veel gemeenten hierover moeten besluiten, is het verhaal misschien anders dan wanneer bijvoorbeeld de helft van het aantal gemeenten al een beslissing heeft genomen. Dat zegt ook wel wat.

Wethouder **Van der Elst**: Wellicht komen we daar in de tweede termijn even op terug, zodat we even de tijd hebben om dat exacter bij elkaar te halen.

We ontraden dus het voorliggende amendement, want je stort je daarmee in de grootst mogelijke ellende, los van wat andere gemeenten wel of niet doen. Ik denk dat de raad hier zelf aan de bak moet om te vinden wat wij voor Voorschoten het beste vinden. Dit betekent niet dat die aantallen hier ook komen te zitten. We zullen onze uiterste best om het zo goed mogelijk te verdelen. We weten ook dat we met draagvlak in het dorp te maken hebben.

De heer **Reinke** (VVD): Het amendement zegt helemaal niks over het niet opvangen van die mensen. Er wordt niet tegengestemd. Er wordt gewoon een andere bewoording gevraagd. Ik begrijp het dus niet. Kan de wethouder aangeven hoe het veranderen van "onderschrijven" in "aanvaarden" ertoe kan leiden dat wij opeens het afvoerputje worden en dat alle asielzoekers hierheen gestuurd moeten worden? Wat is dit voor doemdenken? We worden hier gewoon gechanteerd.

Wethouder **Van der Elst**: Ik weet niet of het chanteren is. Ik denk dat u feiten voorgeschoteld krijgt. Het is, als je dat "chantage" noemt, inderdaad take it or leave it, maar soms is dat zo in de wereld. Ik herhaal dat we het zelf kunnen uitzoeken als dit amendement door de gemeenteraad

wordt aangenomen; punt. De enige ruimte die er mogelijkwijs is, gaat dus niet over die koppeling aan de kaders van de spreidingswet; die spreidingswet is er niet.

De heer **Reinke** (VVD): Misschien moeten we straks even schorsen, maar we zouden nog even kunnen denken over de koppeling met de spreidingswet en het vooruitlopen op de spreidingswet. Dat staat ook zo in het raadsvoorstel, maar waarom zou "aanvaarden" leiden tot een hele wijziging? Daar gaat het namelijk niet om.

Wethouder **Van der Elst**: Als er geen interruptie was geweest, had ik mijn verhaal kunnen afmaken. We willen u wel tegemoetkomen. Holland Rijnland ontraadt het, maar als u het woord "onderschrijven" heel graag wil veranderen in "aanvaarden" ... Oké, dan komen wij nog op het stapeltje te liggen van gemeenten die meedoen en die het feitelijk goedgekeurd hebben, maar als je als voorwaarde gaat stellen dat dit in het kader van de spreidingswet is die nog moet komen, dan zegt Holland Rijnland: dan heb je gewoon nee gezegd. Dat is gewoon de feitelijkheid; dat is geen chantage.

De heer **Reinke** (VVD): Waarom staat dat dan in het raadsvoorstel? In het raadsvoorstel staat letterlijk dat het vooruitlopend op de spreidingswet is.

Wethouder **Van der Elst**: Ja, maar het staat in het kader van de huidige wetgeving en van het instrumentarium dat er nu is. De COA's lopen over en niemand weet precies wanneer die spreidingswet effectief wordt, laat staan wat erin komt te staan, zoals een aantal fracties terecht zeiden. We hebben nu geen keuzes. Het is geen chantage; het is gewoon zeggen hoe het is.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Begrijp ik de wethouder dan goed dat we volgens de huidige wetgeving gaan opvangen - met alle egards, zou ik zeggen - maar dat de spreidingswet als een soort maskering wordt gebruikt om het te "sweettalken"?

Wethouder **Van der Elst**: Dat is een interpretatie die je erop zou kunnen loslaten; je zou dat ook niet kunnen doen. Ik weet het niet. Dat zou kunnen. Het is niet hard te bewijzen dat het zo ligt, maar als dat uw interpretatie is, dan kan dat, ja.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): In datzelfde kader: die spreidingswet is blijkaar een heet hangijzer; dat deel van het amendement ontraadt u. Hel en verdoemenis komen over ons heen als we niet tekenen, maar wat dan en hoeveel dan? Komt er meer? Maar hoeveel? Daar hebben we ook geen inschatting van. We hebben nu dus onzekerheid en we hebben straks onzekerheid. Wat dat betreft ...

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter en geachte aanwezigen, er voltrekt zich op meerdere plekken een ramp in de wereld. De consequenties daarvan komen binnen de grenzen van Nederland op ons af. Daar hebben wij geen keuze in gemaakt. Gemeenten worden in dit kader een uitvoeringsinstrument van dat wat er in de overheid en in Europa besloten of toegestaan wordt. Vervolgens kunnen we geen kant op. Dat is waar we zijn. Is dat leuk? Nee. Hebben we ernaar te handelen? Ja, want het wordt anders alleen maar erger. Het woord "onderschrijven" zouden we dus kunnen omturnen in "aanvaarden". Die ruimte is er, als u dat echt heel graag wil. Ik zie niet helemaal wat het verschil is, want je gaat akkoord. Maar met de overige toevoegingen in het amendement kan je net zo goed geen amendement indienen en gewoon tegenstemmen. Dat komt per saldo op hetzelfde neer.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Nogmaals, die koppeling met de spreidingswet is niet bedoeld om vanuit onze kant de boel weg te duwen, maar om meer zekerheid te krijgen over een financieel kader, omdat we allemaal weten dat er zonder geld niks gebeurt. Als de wethouder kan aangeven hoe hij meer garanties kan krijgen aan de vergoedingenkant, zijn wij wellicht ook wel weer tevreden.

Wethouder **Van der Elst**: Wat in het raadsvoorstel staat, is dat we ervan uitgaan dat die vergoeding er komt en dat dit Voorschoten geen geld kost. Mocht dat wel zo blijken te zijn, dan zijn de rapen gaar; daar kunt u van uitgaan, want we hebben dat geld ook niet. Nogmaals, die spreidingswet is met name bedoeld als een extra instrument, een extra hamer, om gemeenten die tot nu toe niks doen, aan te slaan op hun verantwoordelijkheid. Als die spreidingswet er komt, komt er dus eerder minder onze kant op dan meer. Waarom is die spreidingswet nodig, terwijl er al

instrumentarium is? Dat is waarom er in Den Haag lang is gedebatteerd over het nut en de noodzaak van die spreidingswet. Als je gewoon je politieke verantwoordelijkheid neemt, had die staatssecretaris al veel meer kunnen doen met aanwijzingen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik moet mij toch enigszins aansluiten bij de heer Reinke, want de woordkeuze dat wij als raad geen keus hebben, stuit mij ook tegen de borst. We hebben natuurlijk altijd een keus. Misschien bedoelt u dat we wel degelijk een keus hebben, maar dat die keus ook consequenties heeft. Als wij hierbij besluiten om ons terug te trekken uit de gezamenlijke aanpak, staan wij alleen. Die keus kunnen wij maken, maar dat betekent niet dat wij blij zullen zijn met die keus. Is dat wat u bedoelt?

Wethouder **Van der Elst**: Zeker. Natuurlijk heeft u een keus. Daarom hebben we nu ook een debat met elkaar, maar de consequenties zijn inderdaad dermate ... Is dat "doemdenken"? Nee, dat denk ik niet. Het is gewoon weergeven wat er op je afkomt. Dan kan je het met elkaar lekker zelf uitzoeken hier in Voorschoten. Daar valt dan verder weinig aan te doen. Dat is wat er op je afkomt.

De heer **Maassen** (SP): Ik wilde een vergelijkbare vraag stellen, maar dan zal ik een vervolgvraag stellen. Betekent instemmen met het amendement dat Holland Rijnland tegen ons zegt: je kunt verder niet meer gaan onderhandelen met elkaar; je zal én asielzoekers én statushouders én Oekraïners moeten gaan opvangen en als dat niet lukt, moet je mij niet bellen.

Wethouder **Van der Elst**: Correct, meneer Maassen, exact.

De heer **Maassen** (SP): Helder, dank u wel.

De heer **Reinke** (VVD): Er is op dit moment ook helemaal geen zekerheid dat die uitruil tussen asielzoekers en statushouders überhaupt kan. Dat is inderdaad wat wij zoeken, maar daar is nog geen enkele zekerheid over.

De heer **Maassen** (SP): Dat ervaar ik anders. Voor zover ik weet, kan dat wel degelijk. In dat licht staat er ook dat alle gemeenten hiermee moeten instemmen, zodat we dat kunnen gaan doen. Dat is het hele idee van dit voorstel: dat we daar toestemming voor geven. Ik kan u uit mijn dagelijkse praktijk vertellen dat dat in andere provincies op dit moment ook al op die manier gebeurt.

De **voorzitter**: Meneer Maassen, u heeft nog twee seconden spreektijd. Ik hecht eraan om dat aan te geven. Meneer Van Duivendijk wil interrumperen op de heer Maassen, die geen spreektijd meer heeft. Gaat de raad ermee akkoord dat de heer Maassen nog antwoord kan geven?

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Jazeker.

De **voorzitter**: Dat is fijn. Ik leg het even voor.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Als de heer Maassen ervaring heeft met die uitruil of daar anders tegen aankijkt, kan de heer Maassen dan ook aangeven of dat ook financiële problemen oplevert? Ik zeg niet dat het financiële aspect het belangrijkste is, maar ik kan me voorstellen dat de ene groep onder een ander regime valt omdat die spreidingswet er nog niet is en onder de huidige wetgeving valt, zoals de wethouder aangeeft. Komen we daar wel mee uit? Ik denk dat die uitruil juist heel moeilijk is.

De heer **Maassen** (SP): Mijn ervaring met wat ik zie in Zuidoost-Brabant, is dat sommige gemeenten een hele grote locatie hebben. Die noemden we vroeger "een azc". Daardoor vangen zij meer asielzoekers op dan zij volgens de afspraken misschien zouden moeten. Vervolgens worden er afspraken gemaakt waarmee de andere gemeenten dan op andere gebieden wat meer doen. Dat is eigenlijk wat hier ook voor Holland Rijnland voorligt, namelijk dat we dat met elkaar afspreken. Op het moment dat wij ons niet conformeren aan wat Holland Rijnland wil, zal Holland Rijnland dat als een opgestoken middelvinger ervaren en tegen ons zeggen dat we het zelf maar moeten uitzoeken en dat we dus niet hoeven aan te kloppen voor compensatie of voor afspraken met andere gemeenten. Volgens mij is dat wat de wethouder net probeerde te zeggen. Excuus, voorzitter, dat was iets meer dan twee seconden.

De **voorzitter**: De raad heeft ermee ingestemd dat u mocht antwoorden. Dat lijkt me dus prima.

Wethouder **Van der Elst**: Voor de duidelijkheid: dat hele uitruilverhaal staat expliciet in het raadsvoorstel, op pagina 5, onder de tabel. Als je hierin mee zou doen, heb je dus de faciliteiten om die onderhandelingen te beginnen. Als je niet meedoet, heb je die mogelijkheden niet. Dat is hoe het ligt. De raad heeft daar een keuze in en die ligt nu voor u.

De **voorzitter**: Bijna alle vragen zijn in de eerste termijn beantwoord. Er is net aangegeven dat het antwoord op een feitelijke vraag van de PvdA in een korte schorsing kan worden opgezocht. Ik stel dus voor om te schorsen, misschien iets langer, want dan kunnen we gelijk - ik moet het netjes zeggen - ook even handen wassen en zo.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Er lag nog één vraag open uit de eerste termijn. Is het goed dat de wethouder die vraag eerst beantwoordt en dat we daarna de tweede termijn ingaan? Dat lijkt me het meest praktisch. Wethouder Van der Elst, over de feitelijke vraag van de heer Posthuma.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Van de achttien gemeenten waar het nu over gaat, hebben er inmiddels drie in de raad het besluit genomen om hiermee in te stemmen, namelijk Bodegraven-Reeuwijk, Zuidplas en Zoeterwoude. Er is brede steun in de commissies in Gouda en in Nieuwkoop. Dat is de tussenstand van hoe raden en commissies hiertegen aankijken.

De **voorzitter**: We beginnen nu aan de tweede termijn.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Ik zal dit straks bij de stemverklaring herhalen, omdat we dit belangrijk vinden. Er is een verschil tussen je verantwoordelijkheid nemen en niet achter het proces staan. Wij vinden het te ver gaan om de problemen met het proces te gebruiken om tegen dit raadsvoorstel te stemmen. We zien dat het amendement inderdaad niet uitgevoerd kan worden. We trekken het amendement dus in, maar we zullen daar onze teleurstelling nog over uitspreken. Die teleurstelling geldt ook voor hoe de belangen van gemeenten kennelijk worden vertaald aan tafels waar weinig democratische legitimering zit. Dat is teleurstellend, maar het zou te ver gaan om daarom tegen dit voorstel te stemmen, want het gaat om de opvang van asielzoekers. Dat is een belangrijk iets en dat staat boven dit proces.

De **voorzitter**: Dank. Dat betekent dat amendement 197 geen onderdeel meer uitmaakt van de besluitvorming.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. De wethouder verwees net naar het feit dat de vergoedingen toch goed geregeld zijn in het voorstel. Klopt dat? Als wij voor dit voorstel gaan stemmen, zijn wij dan budgetneutraal bezig op dat vlak?

De **voorzitter**: De heer Maassen heeft geen spreektijd meer.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. Die heeft ons ervan overtuigd om voor dit voorstel te stemmen. Ons pijnpunt is gemaakt. Ik zie de beantwoording van de financiële vraag van collega Van Duivendijk graag tegemoet.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik hoor dat de coalitiepartijen het niet doen, maar ik wil complimenten uitspreken voor de wethouder voor de beantwoording van de vragen, zijn stellingname en het nemen van de bestuursverantwoordelijkheid. Het is misschien gek dat ik dat als oppositiepartij doe, maar ik durf met recht te zeggen dat ik er trots op ben dat u zich hier op deze manier heeft uitgelaten.

De **voorzitter**: Er ligt nog één vraag open voor de wethouder.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Op pagina 7 van het raadsvoorstel wordt ingegaan op de financiën. Vooralsnog gaan wij er in Voorschoten van uit dat er geen financiële consequenties zijn van dit voorstel voor Voorschoten; geen financiële consequenties. Ik wil u toezeggen dat ik mij tot het uiterste zal inspannen om dat ook waar te laten zijn. Mocht onverhoopt blijken dat dat niet waar is, dan zeg ik u toe dat ik heel vervelend kan zijn.

De **voorzitter**: Daarmee zijn de vragen beantwoord. Ik constateer dat ik de beraadslaging kan sluiten en dat we naar de besluitvorming kunnen gaan.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Nogmaals, zodat het in de notulen duidelijk wordt in de stemverklaring: wij stemmen voor het voorstel, maar wij zijn ontzettend tegen de gang van zaken die hier te berde wordt gebracht.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik sluit me aan bij de heer Reinke. Ook wij zijn tegen de manier waarop dit gaat en tegen het gebrek aan inbreng vanuit de gemeenten om hierin mee te denken. De financiële toezegging of in ieder geval de effort om daar hard bovenop te zitten, maakt dat wij wel zullen voorstemmen, maar met een beetje tegenzin.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik sluit me aan bij een aantal woorden van de heer Reinke en de heer Van Duivendijk. Ik zal alleen tegenstemmen. Een beslissing die ik voor mijn gevoel moet maken met het mes op de keel, voelt voor mij niet goed. Daarvoor vind ik dit een te belangrijk punt. Ik ben niet tegen de opvang van vluchtelingen of tegen samenwerking, maar deze gang van zaken vind ik echt niet kunnen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik deel met de andere partijen dat het proces zeer ongemakkelijk en niet fijn is, maar de uiterste consequentie is dat we eigenlijk tussen twee kwaden moeten kiezen. Dan moet je in dit geval, in dit dilemma, duidelijk zijn. Dit is gewoon even wat het is en we moeten hierin als bestuur onze verantwoordelijkheid nemen.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met 18 stemmen tegen 1 stem, waarbij mevrouw Zoun van Voorschoten Lokaal ertegen heeft gestemd.

12. Vaststellen Erfgoedverordening 2023 (raadsregistratienummer Z/23/073033/335508)

De **voorzitter**: De Erfgoedverordening wordt aangepast met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De raad wordt voorgesteld om de nieuwe verordening vast te stellen. De heer Lavrijsen had verzocht om overheveling van dit agendapunt vanuit de hamerstukken.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Wij hebben hier het volgende specifieke punt over. In de voorgestelde Erfgoedverordening worden een aantal categorieën benoemd om objecten te beschermen. Eén daarvan is de categorie "beeldbepalende objecten". Daarmee wordt afgeweken van de Erfgoedwet en van het VNG-model. Er zijn in deze regio überhaupt geen gemeenten die die categorie kennen. Het is geen vrijblijvende categorie, want het is mogelijk dat een object, niet zijnde een monument, hiermee toch onder de instandhoudingsverplichting gaat vallen en dat er daarmee allerlei beperkingen op komen te liggen voor gebruik en ontwikkeling ervan. Dat vinden wij te ver gaan. Daarmee lopen we een grote kans dat we onszelf als gemeente in de knel brengen. Daarom dien ik amendement 194 in. Het amendement, dat mede wordt ingediend door het CDA, luidt:

"Amendement 194.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel Erfgoedverordening 2023,

constaterende dat:

- a. de Erfgoedverordening Voorschoten 2023 in artikel 15 het college de mogelijkheid biedt om een zaak of terrein aan te wijzen als beeldbepalend object;*
- b. voor beeldbepalende objecten een instandhoudingsbepaling van toepassing is zoals omschreven in artikel 17;*
- c. de categorie 'beeldbepalende objecten' niet wordt genoemd in het geactualiseerde VNG-model Erfgoedverordening 2021 en ook niet in de Erfgoedwet;*

- d. met het toevoegen van de categorie 'beeldbepalende objecten' in de verordening dus wordt afgeweken van zowel het geactualiseerde VNG-model Erfgoedverordening 2021 als de Erfgoedwet;

overwegende dat:

- a. gezien de begripsomschrijving zoals beschreven in artikel 1 onder x van de Erfverordening potentieel zeer veel objecten kunnen worden aangewezen als beeldbepalend object;
- b. met de instandhoudingsbepaling die van toepassing is op beeldbepalende objecten (ver)bouw en (her)ontwikkeling van gebouwen en terreinen die zijn aangewezen als beeldbepalend object, ernstig kunnen worden beperkt, ondanks dat deze objecten geen officiële monumentenstatus hebben;
- c. de rijksmonumentenstatus, de gemeentelijke monumentenstatus en de status van beschermd dorpsgezicht voldoende mogelijkheden bieden om (lokaal) erfgoed te beschermen;
- d. het geen wettelijke verplichting of bestuurlijke noodzaak is om in de verordening een bepaling over beeldbepalende objecten op te nemen;
- e. het derhalve ongewenst is om een extra categorie toe te voegen aan de Erfgoedverordening waarmee objecten een beschermde status kunnen krijgen;

Besluit:

De artikelen met betrekking tot de beeldbepalende objecten, zaken of terreinen te verwijderen uit de concept-Erfgoedverordening 2023, zijnde: art. 1 x, art. 15, art. 16 en art. 17; alsmede de verwijzingen naar en benoeming van het begrip beeldbepalende objecten, zaken of terreinen in andere artikelen te verwijderen; en de artikelnummering en verwijzingen als gevolg van deze aanpassing aan te passen."

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Voorschoten Lokaal steunt amendement 194.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Voordat wij echt goed willen besluiten over het amendement, wil ik de wethouder een vraag stellen. Kan de wethouder mij uitleggen wat ik moet verstaan onder "beeldbepalende objecten" en waarom ze dus in dit voorstel moeten komen?

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik sluit me aan bij de vraag van GroenLinks. Die vraag hadden wij ook, want dan kunnen we bepalen of we vinden dat het er wel of niet bij moet of dat dat eigenlijk niet nodig is omdat het goed is zoals het was.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Het zou zomaar kunnen dat de heer Lavrijsen op een heel interessant punt wijst. Ik wacht het antwoord van de wethouder af alvorens te bepalen hoe we hierop zullen reageren.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Het is inderdaad geen vereiste dat "een beeldbepalend object" in de Erfgoedverordening wordt opgenomen. Het is een extra mogelijkheid. Als je niet met de categorie "beeldbepalende objecten" werkt, zou het kunnen zijn dat je daardoor meer gemeentelijke monumenten krijgt. Dat laatste is echter een besluit dat aan de raad wordt voorgelegd. Dat is wel een groot verschil. Die beeldbepalende objecten vallen dus onder de autorisatie van het college. Er kijkt dan wel een commissie mee, maar het komt niet door de raad. In artikel 1x wordt feitelijk indirect wel een beetje genoemd waaraan je hierbij moet denken: karakteristieke zaken, geen monument zijnde. Ik ben geen erfgoeddeskundige, maar ik kan me voorstellen dat je kunt denken aan een mooie dorpspomp die er al heel lang staat en misschien ook aan het beroemde paardje dat we in Voorschoten hebben en dat heel karakteristiek is. Ik kan me voorstellen dat je aan dat soort zaken moet denken. Het hoort dus echt bij het dorp. Het is karakteriserend, het is belangrijk, het is typerend en het is kenmerkend. Het is alleen geen gemeentelijk monument of zelfs rijksmonument. Dus ja, we kunnen ons er als college wel wat bij voorstellen, temeer daar dit de bevoegdheid van de raad bij dit soort aanwijzingen wat bekrachtigt. Als je niet meer met die beeldbepalende objecten werkt, gaat de aanwijzing immers naar gemeentelijk monument of zelfs hoger. Dat gaat nooit buiten de raad om. Daar kan ik me wel iets bij voorstellen. Het college is er altijd op uit om zo transparant mogelijk participatie met de raad op

te zoeken en wil als allerlaatste met de kaarten tegen de borst dingen erdoorheen rammen; zo doen we dat liever niet. We kunnen ons er dus best wel wat bij voorstellen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Mag ik heel even een schorsing om te kijken hoe de bepaling van de gemeentelijke monumenten voor de raad beschreven staat, zodat ik daar een duidelijk antwoord op heb?

De **voorzitter**: Vindt u het goed dat ik eerst deze termijn afmaak en dat we daarna enkele minuten gaan schorsen?

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Natuurlijk.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er verder geen behoefte is aan een tweede termijn. Er is verzocht om een korte schorsing.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Krogt, u had gevraagd om de schorsing. Ik geef u het woord voor de uitkomst daarvan.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb gekeken in het raadsvoorstel en ik zie nergens dat het college het naar de raad stuurt om dit vast te stellen. Kan de wethouder dat bevestigen? Ik zie hem knikken.

De **voorzitter**: Het is misschien handig als de wethouder eerst antwoord geeft, want dit heeft ook betrekking op het amendement dat er ligt.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. De opmerking is terecht. Wat ik zei over het aanwijzen van een gemeentelijk monument, zoals beschreven in artikel 3, is niet helemaal juist, want de raad wordt daar niet bij betrokken. Wat ik bedoelde, is de aanwijzing van een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht, artikel 12. Daar komt de raad wél in stelling. Dank voor de aanvulling.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Dan lijkt een gemeentelijk monument weinig toe te voegen. Dan is het voor ons akkoord.

De **voorzitter**: Ik constateer dat ik de beraadslaging kan sluiten en dat we kunnen overgaan tot de besluitvorming.

In stemming komt amendement 194 van de VVD en het CDA.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met 18 stemmen tegen 1 stem, waarbij de fractie van de SP ertegen heeft gestemd.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

13. Startnotitie Visie op sport en bewegen (raadsregistratienummer Z/23/073857/337725)

De **voorzitter**: Met dit raadsvoorstel ligt een startnotitie voor ten behoeve van een nieuwe Sportvisie voor Voorschoten. De raad geeft hiermee kaders mee voor het opstellen van die visie.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. De komende 11,5 minuut zal ik u meenemen in mijn sportcarrière. Nee, dat is een grapje; we moeten een beetje de lol erin houden, mensen. We hebben hier in de commissie uitvoerig over gesproken. Bewegen is belangrijk. Wat ligt er voor ons? Voor ons ligt een startnotitie Sportvisie. In de commissie hebben we uitvoerig gesproken over visie op sport en bewegen. Ik refereer graag aan de inbreng van mevrouw Van Hellemond, die supersterk was. Ik denk dat de Partij van de Arbeid daar straks ook iets over gaat zeggen. Het gaat om een veilige omgeving waarin je beweegt, waarbij het belangrijk is dat je als kind, jongere

of volwassene je sport beoefent en waarbij er een pedagogisch klimaat is waardoor je dat veilig kan doen. Daar heeft de wethouder in de commissie al positief op gereageerd. Daarom dienen wij met de Partij van de Arbeid amendement 196 in. Het lijkt ons mooi om dat als pijler mee te nemen in deze Sportvisie. Bij een aantal sportverenigingen zie je nu trouwens ook al aandacht voor veiligheid en pedagogisch klimaat. Het is dus niet iets nieuws, maar het is mooi om dat mee te nemen in het beleid dat wij als gemeente ondersteunen.

In amendement 193, dat wij ook mede indienen en van harte ondersteunen, worden de sportaccommodaties genoemd. Ik zag net een nieuw amendement binnenkomen over SPUK. Voordat ik daar verder op inga, wil ik eerst van de indieners horen waarom dat een goed amendement is en of die sportaccommodaties daar ook in zitten. Ik kan dat namelijk nog niet helemaal rijmen, omdat dat amendement pas net binnen was. Misschien vragen we dus hetzelfde, maar dat hoor ik graag. Nu heb ik nog 9.54 minuten.

De **voorzitter**: Er zijn nog een aantal agendapunten. U kunt dus nog losgaan.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Dank aan mevrouw Mieremet voor de inleiding. Daar kan ik mooi op aansluiten. De voorliggende startnotitie is op zich een prima begin. Toch nog een opmerking: we vinden het jammer dat alle aanbevelingen van de Sporttafel niet zijn meegenomen. Een van die aanbevelingen was om de sportaccommodaties mee te nemen in de startnotitie. Om die reden dienen wij samen met de PvdA en D66 amendement 193 in. Met dit amendement willen we de sportaccommodaties integraal onderdeel maken van deze visie, omdat sportaccommodaties nou eenmaal een onmisbaar en essentieel onderdeel zijn van sport en bewegen in Voorschoten. Wij maken met het amendement nu overigens geen keuzes voor bepaalde accommodaties. We leggen ons ook nog niet vast op de hoeveelheid geld die we daaraan gaan besteden. We vragen het college alleen om hier aandacht aan te besteden in de visie en om dit als een belangrijk onderdeel mee te nemen. Het amendement luidt:

"Amendement 193.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/073857/337725 Startnotitie visie op sport en bewegen d.d. 5 april 2023,

constaterende dat:

- a. de Sporttafel in haar advies m.b.t. de sportvisie vier pijlers voor het sportbeleid heeft aangedragen, waaronder sportieve ruimte;*
- b. sportaccommodaties onmisbaar zijn voor het beoefenen van diverse sporten en voor verschillende Voorschotense verenigingen;*
- c. sportaccommodatiebeleid in veel gemeenten in Nederland de hoeksteen vormt van het sportbeleid;*
- d. in meer dan 84% van de gemeenten in Nederland een meerjarig onderhoudsplan voor de meeste sportaccommodaties aanwezig is;*
- e. de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud aan sportzalen, -velden en zwembad, en met sport- en beweegaanbieders samenwerkt voor het onderhoud aan de andere sportaccommodaties;*
- f. de sportaccommodaties in overleg zo goed mogelijk worden benut en zo bijdragen aan de kwaliteit van de gemeente, wijken en buurten;*

overwegende dat:

- g. helderheid over de toekomst van de Voorschotense sportaccommodaties een onmisbaar onderdeel is van een visie op sport en bewegen;*
- h. een visie op sport zonder visie op sportaccommodaties de overige deelonderwerpen van de sportvisie nooit volwaardig en volledig kan belichten;*
- i. een gevarieerd aanbod aan (breedte)sport in Voorschoten gebaat is bij verschillende soorten sportaccommodaties;*
- j. goed onderhouden en beheerde sportaccommodaties het sporten en bewegen door inwoners van Voorschoten stimuleren;*
- k. goede voorzieningen, zoals diverse sportaccommodaties, Voorschoten de meerwaarde bieden als woongemeente waar bewoners vooral voor kiezen;*

Besluit:

Het besluit 'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen' als volgt aan te vullen:

'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen met inbegrip van de volgende toevoegingen:

- *een extra probleemstelling toe te voegen onder het kopje Probleemstelling/vraagstelling (pagina 7 van raadsvoorstel met startnotitie):*
  - o *Hoe gaan we om met de sportaccommodaties in Voorschoten om zo verenigingen en sporten in Voorschoten te faciliteren?*
- *een extra pijler toe te voegen onder het kopje 'Deelonderwerpen sportvisie Voorschoten' (pagina 7 van raadsvoorstel met startnotitie): Pijler 5: Investeren in sportaccommodaties."*

Aansluitend op de bijdrage van mevrouw Mieremet: we ondersteunen het amendement van de PvdA over een gezond sportklimaat en een veilig pedagogisch klimaat in de sport van harte en hebben dat medeondertekend. Tot slot heb ik snel in de mail even gekeken naar het andere amendement. Dat is nog niet ingediend; ik ga ervan uit dat dat gaat gebeuren. Ook daar heb ik wat vragen bij, vooral bij de constatering, omdat er heel erg verwezen wordt naar sportaccommodaties, terwijl het dictum daar mijns inziens niet over gaat. Maar goed, dat laat ik aan de indieners over.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. We hebben natuurlijk met veel belangstelling gekeken naar de Sportvisie. Ik wil eigenlijk gewoon een aantal punten herhalen die mevrouw Van Hellemond in de commissie heeft aangegeven. Een belangrijk punt, waar ze ook mee begon, is dat je bij sportbeleid eigenlijk een hardwarekant en een softwarekant hebt. De softwarekant heeft te maken met bepaalde activiteiten die je kunt organiseren en met investeren in mensen. De harde kant betreft eigenlijk de accommodaties. In Nederland gaan die kanten eigenlijk bij bijna alle gemeenten hand in hand. Heel veel gemeenten hebben een meerjarig onderhoudsplan voor hun sportaccommodaties, hebben dat inzichtelijk gemaakt en weten over gezette tijden heen wat de staat van de sportaccommodaties is en wanneer daarin geïnvesteerd moet worden. Bij een kleine rondgang langs de verschillende verenigingen in Voorschoten zie je dat de plafonds echt uit het dak vallen. Daar maak ik me zorgen over. Dat betreft de handbalvereniging, de honkbalvereniging, de Vliethorst, de voetbalvereniging. Doordat we dat niet hebben als Voorschoten, is het college volgens mij onvoldoende in staat om daar iets mee te doen en om daarin te gaan plannen. Dat vind ik echt een gemiste kans. Ik steun daarom van harte het door GroenLinks ingediende amendement, omdat ik denk dat het echt noodzakelijk is om daar een visie op te hebben en om daar ook iets mee te gaan doen.

In het gloedvolle betoog van mevrouw Van Hellemond zat natuurlijk ook een persoonlijke touch. Ik kan in ieder geval zeggen dat het voor mevrouw Van Hellemond best wel een ding is geweest om dit op deze manier te kunnen vertellen. Ik was ook erg geraakt, ook door de wijze waarop het door de meerderheid van de mensen in de commissie werd ontvangen. We hebben het in samenspraak met mevrouw Van Hellemond zo willen insteken dat het echt gaat om een inclusief verhaal voor alle mensen in Voorschoten die deelnemen aan een vereniging, omdat we dat belangrijk vinden en omdat we vinden dat iedereen mag zijn hoe die is, dat het niet alleen gaat over de grote grijze meerderheid en dat er ook rekening moet worden gehouden met mensen die om wat voor reden dan ook anders zijn. Daarom wil ik graag mede namens mevrouw Van Hellemondt een amendement indienen namens de PvdA. Ik wil ook graag complimenten geven aan de wethouder, die dit eigenlijk on the spot gelijk omarmde. Daar was ik ook heel blij mee. Ik wil ook namens mevrouw Van Hellemondt zeggen dat dat zeer goed deed. Het amendement, dat mede wordt ingediend door D66, GroenLinks en de SP, luidt:

"Amendement 196.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/073857/337725 Startnotitie visie op sport en bewegen d.d. 5 april 2023,

constaterende dat:

- a. *er landelijk sprake is van bewegingsarmoede. In Voorschoten beweegt 43% van de mensen te weinig;*

- b. in Voorschoten 46,9% van bewoners overgewicht heeft;
- c. er regelmatig misstanden voorkomen in zowel de breedtesport als de topsport, waarvan mensen nog jarenlang de psychosociale gevolgen van ondervinden;
- d. een onveilig pedagogisch en ongezond sportklimaat van invloed is op de (mentale) gezondheid van mensen;
- e. het sportklimaat en het pedagogische klimaat binnen sportverenigingen van invloed zijn op het plezier en de sportbeleving van onze bewoners. Slechte ervaringen tijdens het sporten, zoals onderwerp zijn van spot, pesten en uitsluiting ervoor zorgen dat mensen eerder stoppen met sporten en bewegen;
- f. veel kinderen, ook in Voorschoten, rond de puberleeftijd afhaken bij sportverenigingen;
- g. wetenschappelijk onderzoek laat zien dat positieve ervaringen in de jeugdsport bijdragen aan het in beweging krijgen en houden van de Nederlandse bevolking;

overwegende dat:

- a. iedereen zich vrij en welkom moet voelen om te sporten en te bewegen en lid te worden van een sportvereniging;
- b. het risico op misstanden en grensoverschrijdend gedrag groter zijn als er weinig oog is voor de behoeften van (minderjarige) sporters en er bewust aandacht is voor een veilig (pedagogisch) sportklimaat;
- c. een plezierig en veilig sportklimaat bijdraagt aan een vitale en veerkrachtige samenleving;
- d. de Nederlandse Sportraad in zijn rapport 'Kinderen centraal: advies over het pedagogische klimaat in de sport' constateert dat plezier en veiligheid van de sportomgeving belangrijke basisvoorwaarden moeten zijn bij sportaanbieders;
- e. ieder kind recht heeft op pedagogisch verantwoorde begeleiding in de sport;

Besluit:

Het besluit 'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen' als volgt aan te vullen:

'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen met inbegrip van de volgende toevoeging:

In de Startnotitie Sportvisie Voorschoten een extra pijler toe te voegen onder het kopje 'Deelonderwerpen sportvisie Voorschoten' (pagina 7 van raadsvoorstel met startnotitie):
- 'Gezond sportklimaat en een veilig pedagogisch klimaat'."

Dan het amendement van de VVD en het CDA. Ik ken de SPUK-regeling. Ik weet dat die vooral bedoeld is voor de softwarekant, dus voor de zachte kant, voor activiteiten. Ik kan daarom net als de heer 't Lam de letters a, b en c in het amendement niet goed rijmen, omdat die echt met sportaccommodaties van doen hebben. Daar heeft die SPUK-regeling eigenlijk helemaal niets mee van doen. Ik hoor dus graag van de andere partijen hoe we dat precies moeten zien voordat ik daarmee kan instemmen of niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Wende, u heeft nog vijftien seconden.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ik wil mede namens de VVD en Voorschoten Lokaal een amendement indienen. Als ik een paar seconden van Voorschoten Lokaal mag, doe ik dus heel hard mijn best.

De **voorzitter**: U heeft nog zeven seconden.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Op het gebied van sport en bewegen heeft het Rijk recentelijk subsidiegelden beschikbaar gesteld, de Brede SPUK-regeling. In de visie stellen we ook voor om het over de software en de orgware te hebben. Daar is deze subsidieregeling op gericht. Die subsidieregeling vraagt om een plan van aanpak, dat 30 september ingediend moet worden. We willen graag dat dit plan van aanpak ook betrokken wordt bij de Sportvisie, zodat we geen dingen dubbel doen: én een plan van aanpak én een Sportvisie.

De **voorzitter**: Wilt u afronden? U heeft geen tijd meer.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Daar is het amendement op gericht, net als op de sportvoorzieningen. Het amendement, dat mede wordt ingediend door Voorschoten Lokaal en de VVD, luidt:

"Amendement 198.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/073857/337725 Startnotitie visie op sport en bewegen d.d. 5 april 2023,

constaterende dat:

- a. de Sporttafel in zijn advies m.b.t. de sportvisie vier pijlers voor het sportbeleid heeft aangedragen, waaronder sportieve ruimte;*
- b. sportaccommodaties een noodzakelijk voorwaarde zijn voor de beoefening van sport;*
- c. sportaccommodaties een belangrijke bijdrage leveren aan het sociale cement in Voorschoten;*
- d. gemeenten in het kader van de aanvraag (Brede) SPUK 2023 een integraal plan van aanpak moeten uitwerken waarin de volgende thema's centraal staan:*
  - sport, bewegen & cultuur;*
  - gezondheid en sociale basis;*
  - ondersteunende onderdelen;*

Zie ook: Brede SPUK-regeling (specifieke uitkering) | Subsidie | Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (dus-i.nl);

van mening dat:

- a. de gemeente Voorschoten aan de sportverenigingen duidelijk moet maken welke sportvoorzieningen voor gemeentelijke bekostiging in aanmerking komen;*
- b. de gemeente Voorschoten efficiënt moet werken;*
- c. voorkomen moet worden dat de gemeente Voorschoten parallel c.q. gelijktijdig aan een Sportvisie én aan een plan van aanpak voor de SPUK-aanvraag werkt;*

Besluit:

Het besluit 'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen' als volgt aan te vullen:

'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen met inbegrip van de volgende toevoegingen:

- 1. De uitwerking van de Sportvisie mede te baseren op het plan van aanpak voor de Brede SPUK-aanvraag 2023;*
- 2. In de uitwerking van de Sportvisie criteria te formuleren op basis waarvan kan worden bepaald welke voorzieningen in aanmerking kunnen komen voor gemeentelijke bekostiging'."*

De **voorzitter**: Er is een interruptie. Daar mag uiteraard nog op worden geantwoord, want anders wordt het een beetje wonderlijk.

De heer **Posthuma** (PvdA): Mevrouw Van der Wende geeft heel terecht aan dat het gaat om de activiteiten die daar staan, maar kunt u mij dan vertellen wat de punten a, b en c zijn, die over de sportaccommodaties gaan? Die hebben daar volgens mij geen fluit mee te maken, maar misschien ziet u dat anders.

De **voorzitter**: Er wordt even gezocht. Meneer Posthuma, waar staan de a, b en c? Meneer 't Lam, kunt u licht brengen?

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Dat hoop ik. In het amendement staan onder "constaterende" a, b, c en d genoemd. Daar heeft dit betrekking op.

De **voorzitter**: En over die a, b en c gaat de vraag van de heer Posthuma?

De heer **Posthuma** (PvdA): Ja, meneer 't Lam brengt licht. Ik heb het voorstel niet geschreven. Het verrast me dus een beetje dat het CDA zijn eigen voorstel niet kent.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Wende, wilt u daar kort op antwoorden?

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Het laatste beslispunt gaat over de sportvoorzieningen. Daar slaan de eerste onderdelen op. Daarna noemen we de Brede SPUK-regeling. Die komt terug in het eerste aanvullende beslispunt.

De **voorzitter**: Ik denk dat de vraag over de eerste drie punten ging en niet over het laatste punt.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): A, b en c gaan over de sportaccommodaties. Daar gaat de laatste door ons voorgestelde wijziging over. De eerste wijziging die wij voorstellen, gaat over d. Het hangt dus wel met elkaar samen.

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, nog een verduidelijkende, aanvullende vraag.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het hangt niet met elkaar samen, want a, b en c hebben er helemaal geen fluit mee te maken en volgen niet uit de rest. Vanaf d naar beneden snap ik het voorstel. Sterker nog: de SPUK-regeling is een van de dingen waar ook wij als Partij van de Arbeid vaak voor gepleit hebben, want dat is extra geld. Maar ik snap niet waar die sportaccommodaties vandaan komen. Die hebben toch helemaal niks te maken met het voorstel dat het CDA nu doet?

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Wende, een korte reactie.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Mag ik helpen?

De **voorzitter**: Mevrouw Mieremet.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Ja, ik ga helpen; let op. In het tweede besluitpunt staat: "In de uitwerking van de Sportvisie criteria te formuleren op basis waarvan kan worden bepaald welke voorzieningen in aanmerking kunnen komen voor gemeentelijke bekostiging." Die voorzieningen slaan wat mevrouw Van der Wende betreft terug op sportaccommodaties.

De **voorzitter**: Dank. De heer Posthuma heeft een derde en laatste aanvullende vraag, denk ik.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Dank aan mevrouw Mieremet voor de hulp om de boel op gang te brengen, maar voorzieningen zijn activiteiten. Die SPUK-regeling is dus helemaal niet bedoeld voor die accommodaties. In die link wordt ook heel duidelijk gemeld wat allemaal onder die voorzieningen valt. Daar staan geen sportaccommodaties bij. Het is software, niet de hardware.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Dat klopt inderdaad, maar het zijn twee aanvullende elementen: sportaccommodaties en voorzieningen zijn één en SPUK, de software en de orgware zijn het ander.

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, was u klaar met uw betoog of uw interrupties?

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik denk dat ik er maar even mee ophoud, maar de suggestie die het CDA probeert te wekken, is dat het wel iets doet aan de sportaccommodaties en dat het eigenlijk een soort concurrerend amendement voor het amendement van GroenLinks zou willen hebben, terwijl het CDA gewoon iets bijdraagt aan de activiteiten daarin. Dan moet je dat volgens mij ook opschrijven en het niet in nevelen hullen, zoals nu volgens mij gebeurt.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Wellicht kunnen we nog even schorsen in verband met het amendement.

De **voorzitter**: We hebben het toch over amendement 198?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ja.

De **voorzitter**: Oké, dan is dat helder, want er zijn nog meer amendementen.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ik kan me er wel in vinden dat het misschien wat ongelukkig in het amendement staat. Wij vinden sportaccommodaties belangrijk. Wij kunnen dan ook voor een groot deel meegaan met het amendement van GroenLinks. Daar staat bij de overwegingen ook dat de velden een verplichting zijn voor de gemeente. Dat klopt ook niet; dit zijn wij niet verplicht. Maar ja, er wordt om een investering gevraagd of die investering wordt aangegeven. Hoe ziet die er dan uit? Wellicht kunnen we even schorsen. Nee, laat ik het zo zeggen: zou de wethouder eerst kunnen reageren op de drie voorliggende amendementen? Dan kunnen we op basis daarvan eventueel schorsen en een gezamenlijk amendement maken.

De **voorzitter**: Mevrouw Zoun, uw spreektijd is op. U mag nog één korte zin uitspreken.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Nee, ik heb alles gezegd.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. In het kader van de tijd zal ik gewoon de amendementen langslopen, want dan komen we vanzelf ook langs datgene wat besproken is. Ik begin bij amendement 193 van GroenLinks, de PvdA en D66. Ik weet dat we in de commissie hebben gesproken over de wens van de accommodaties. U heeft bijvoorbeeld de beantwoording van de vragen van de VVD gezien: we hebben inderdaad uitgezocht wat voor consequenties die wens heeft. U heeft daar ook kunnen lezen dat het echt een vertraging betekent als we accommodaties nu mee zouden nemen. Daarnaast ben ik er nog even extra ingedoken, ook met onze ambtelijke ondersteuning. De Sportvisie waar wij op dit moment mee bezig zijn, moet eigenlijk een verlengde, een aanvulling, zijn van het Sportakkoord en het Preventieakkoord, waar we al eerder mee aan de slag zijn gegaan, en ook van de landelijke varianten. Daarbij gaat het juist om de samenwerking tussen de verschillende disciplines, zoals sport, zorg, welzijn en onderwijs, en het faciliteren van het organiseren van gezamenlijke activiteiten. Dat valt eigenlijk onder de Brede SPUK, die in het andere amendement wordt genoemd. Met andere woorden en zoals al gezegd: het gaat echt om die software, het stimuleren van sport, bewegen en activiteiten, en om die orgware, het regelen van professionals en het krijgen van vrijwilligers in de sport om de sport en het bewegen goed te organiseren. Dat is eigenlijk de beweegreden en dat is ons doel achter deze visie. Dat is het verlengde waarin we dit willen schrijven. Aan de ene kant dat wetende, maar aan de andere kant ook denkend aan de ermee gemoeide vertraging, zou ik amendement 193 willen ontraden, want wij denken dat wij, als wij straks de orgware en de software goed hebben georganiseerd, ook een beter inzicht krijgen in de uiteindelijke behoeften van de verschillende sportverenigingen op het punt van die accommodaties. Dan kunnen we dat in een latere termijn meenemen met het project dat we ook hebben beschreven in de beantwoording van de vragen van de VVD. Ik zou amendement 193 op dit moment dus om die redenen willen ontraden.

Ik ga naar amendement 196. De PvdA gaf eigenlijk al aan dat wij in de commissie datgene wat door de PvdA is ingebracht, absoluut hebben onderschreven. Ik zou echter een suggestie willen doen, want er wordt nu specifiek gevraagd om een extra pijler toe te voegen onder het kopje "deelonderwerpen". Wij zouden willen voorstellen om dit onderwerp niet apart als een pijler te benoemen, maar om het juist onder te brengen onder pijler 2, dus "verhogen sportdeelname en een inclusieve sport", en om er daarbinnen extra aandacht aan te besteden, want dat is in lijn met het Sportakkoord dat we eerder hebben gesloten. Dat betekent dat we positief tegenover het amendement staan, maar dat in het besluit het stukje van "In de Startnotitie" tot en met "met startnotitie" eventueel kan worden geschrapt en dat daar gewoon "een gezond sportklimaat en een veilig pedagogisch klimaat" onder wordt gezet. Dan komt dus na "toevoeging:": "een gezond sportklimaat en een veilig pedagogisch klimaat". Dat zou mijn advies zijn.

Amendement 198 bestaat uit twee delen. Ik moet eerlijk zeggen dat ik de verwarring die net naar voren kwam, wel een beetje begrijp. Punt 1, "De uitwerking van de Sportvisie mede te baseren op het Plan van Aanpak voor de Brede SPUK-aanvraag 2023", kan ik heel goed begrijpen, want zoals ik zojuist zei, is dat in lijn daarmee. Bij punt 2 zat ik inderdaad even te zoeken: zijn "voorzieningen" inderdaad de sportaccommodaties? Maar u heeft net al bij het eerste amendement gehoord waarom ik zou adviseren om dat nog eventjes achterwege te laten. Ik zou dus eigenlijk adviseren om puntje 2 te schrappen. Dan hebben we volgens mij een heel goed amendement in het kader van de SPUK. Dat is het advies dat ik zou willen neerleggen.

De **voorzitter**: Is er behoefte aan een schorsing voor overleg of mogelijke aanpassingen? Ik zie iedereen knikken. Dan gaan we weer schorsen, voor een minuut of tien.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Via de mail heeft u om 00.06 uur een gewijzigd amendement 196 ontvangen en om 00.19 uur een definitief gewijzigd amendement 198. Dan weten we over welke versies we het straks hebben; dat vind ik praktisch voor de besluitvorming.

Het gewijzigde amendement 196 luidt:

"Amendement 196.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/073857/337725 Startnotitie visie op sport en bewegen d.d. 5 april 2023,

constaterende dat:

- a. er landelijk sprake is van bewegingsarmoede. In Voorschoten beweegt 43% van de mensen te weinig;*
- b. in Voorschoten 46,9% van bewoners overgewicht heeft;*
- c. er regelmatig misstanden voorkomen in zowel de breedtesport als de topsport, waarvan mensen nog jarenlang de psychosociale gevolgen van ondervinden;*
- d. een onveilig pedagogisch en ongezond sportklimaat van invloed is op de (mentale) gezondheid van mensen;*
- e. het sportklimaat en het pedagogische klimaat binnen sportverenigingen van invloed zijn op het plezier en de sportbeleving van onze bewoners. Slechte ervaringen tijdens het sporten, zoals onderwerp zijn van spot, pesten en uitsluiting ervoor zorgen dat mensen eerder stoppen met sporten en bewegen;*
- f. veel kinderen, ook in Voorschoten, rond de puberleeftijd afhaken bij sportverenigingen;*
- g. wetenschappelijk onderzoek laat zien dat positieve ervaringen in de jeugdsport bijdragen aan het in beweging krijgen en houden van de Nederlandse bevolking;*

overwegende dat:

- a. iedereen zich vrij en welkom moet voelen om te sporten en te bewegen en lid te worden van een sportvereniging;*
- b. het risico op misstanden en grensoverschrijdend gedrag groter zijn als er weinig oog is voor de behoeften van (minderjarige) sporters en er bewust aandacht is voor een veilig (pedagogisch) sportklimaat;*
- c. een plezierig en veilig sportklimaat bijdraagt aan een vitale en veerkrachtige samenleving;*
- d. de Nederlandse Sportraad in zijn rapport 'Kinderen centraal: advies over het pedagogische klimaat in de sport' constateert dat plezier en veiligheid van de sportomgeving belangrijke basisvoorwaarden moeten zijn bij sportaanbieders;*
- e. ieder kind recht heeft op pedagogisch verantwoorde begeleiding in de sport;*

Besluit:

Het besluit 'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen' als volgt aan te vullen:

*'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen met inbegrip van de volgende toevoeging achter pijler 2: Verhogen sportdeelname en een inclusieve sport:
- 'inclusief Gezond sportklimaat en een veilig pedagogisch klimaat'.'*

Het gewijzigde amendement 198 luidt:

"Amendement 198.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 5 april 2023, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/073857/337725 Startnotitie visie op sport en bewegen d.d. 5 april 2023,

constaterende dat:

- a. de Sporttafel in zijn advies m.b.t. de sportvisie vier pijlers voor het sportbeleid heeft aangedragen, waaronder sportieve ruimte;
- b. sportaccommodaties een noodzakelijk voorwaarde zijn voor de beoefening van sport;
- c. sportaccommodaties een belangrijke bijdrage leveren aan het sociale cement in Voorschoten;
- d. gemeenten in het kader van de aanvraag (Brede) SPUK 2023 een integraal plan van aanpak moeten uitwerken waarin de volgende thema's centraal staan:
  - sport, bewegen & cultuur;
  - gezondheid en sociale basis;
  - ondersteunende onderdelen;

Zie ook: Brede SPUK-regeling (specifieke uitkering) | Subsidie | Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (dus-i.nl);

van mening dat:

- a. de gemeente Voorschoten aan de sportverenigingen duidelijk moet maken welke sportvoorzieningen voor gemeentelijke bekostiging in aanmerking komen;
- b. de gemeente Voorschoten efficiënt moet werken;
- c. voorkomen moet worden dat de gemeente Voorschoten parallel c.q. gelijktijdig aan een Sportvisie én aan een plan van aanpak voor de SPUK-aanvraag werkt;

Besluit:

Het besluit 'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen' als volgt aan te vullen:

'De Startnotitie Sportvisie Voorschoten vast te stellen met inbegrip van de volgende toevoegingen:

1. De uitwerking van de Sportvisie mede te baseren op het plan van aanpak voor de Brede SPUK-aanvraag 2023;
2. Volgend op de Sportvisie wordt een Sportaccommodatiebeleid opgesteld."

Ik constateer dat een aantal partijen geen spreektijd meer hebben. Dat wordt een beetje ingewikkeld bij het indienen van gewijzigde amendementen. Misschien kan de VVD één zin uitspreken naar aanleiding van de wijzigingen, want de VVD heeft geen spreektijd meer; ik kan het niet mooier maken dan het is. Ik kan de VVD nog één zin geven, met twee seconden. Ik kan mevrouw Mieremet nog negen minuten geven. Efficiënt, hè, die dames?

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Twee seconden; dat wordt heel snel, maar ik zal mijn best doen. We hebben het amendement gewijzigd. We vinden het accommodatiebeleid heel belangrijk, maar we zijn er door de wethouder heel erg van overtuigd dat de koppeling aan elkaar veel te lang zou gaan duren. Wij stellen met het gewijzigde amendement dus voor om volgend op de Sportvisie een sportaccommodatiebeleid op te stellen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Mag ik interrumpen? Mag mevrouw De Bruin dan antwoord geven?

De **voorzitter**: Zeker.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Dat zijn weer een paar seconden! Er staat dat volgend op de Sportvisie een beleid wordt opgesteld. Dat betekent eigenlijk dat je ook in de visie al vindt dat het er moet komen, maar dat je het in het beleid uitvoert. Klopt dat?

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Ja, als u het zo volgt wel. In de Sportvisie maak je de brede visie en in het beleid geef je uitvoering aan de wijze waarop daar met de accommodaties invulling aan wordt gegeven.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik heb ook een vraag aan mevrouw De Bruin. Het sportaccommodatiebeleid baseer je ergens op. Ik verwacht eigenlijk dat dat wordt gebaseerd op wat er in de visie opgenomen is, maar hoe moet dat gebeuren als we in de visie helemaal niks over sportaccommodaties zeggen?

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Ik ga ervan uit dat er in de brede Sportvisie wordt gekeken naar alle onderwerpen die de sport raken en dat er niet specifiek wordt ingegaan op alle gevolgen voor het beleid en ook voor de sportaccommodaties, maar dat er vervolgens, nadat we een brede visie hebben vastgesteld, wordt bekeken wat die betekent voor de sportaccommodaties. Dat is ons voorstel, ook in navolging van wat de wethouder heeft gezegd in de antwoorden op de technische vragen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik meen dat de wethouder heeft aangegeven dat er in de Sportvisie juist niets wordt opgenomen over de sportaccommodaties en dat hij dat punt later wil oppakken. We moeten toch aannemen dat dat klopt en dat er in de Sportvisie niets wordt opgenomen over de sportaccommodaties?

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Ik betwijfel of dit een vraag aan mij is, want volgens mij stelt de heer 't Lam een vraag over wat de wethouder bedoelt. Dat wil ik dan graag van de wethouder zelf horen.

De **voorzitter**: Deze vraag geleiden we door naar de wethouder, die er straks op zal reageren.

De heer **Posthuma** (PvdA): Mevrouw De Bruin zei dat ze overtuigd was door de opmerking van de heer De Bruijn over een beperkende factor voor de snelheid. Kunt u mij vertellen waarom het vertragend zou werken voor het opstellen van een Sportvisie als in deze startnotitie alleen het woord "sportaccommodatie" zou komen te staan? Dat begrijp ik niet zo goed. De wethouder heeft mij niet overtuigd, maar ik hoor graag van u waarom hij u wel heeft overtuigd.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Naar mijn overtuiging gaat een Sportvisie over veel meer dan het accommodatiebeleid. Aan de andere kant gaat het accommodatiebeleid over veel meer dan alleen het sportbeleid. Ik wil voorkomen dat we heel veel tijd besteden aan het brede onderwerp van het hele accommodatiebeleid van de gemeente en daarmee heel vertragend handelen, terwijl we volgens mij op het punt van de Sportvisie vooruit kunnen. Dat is namelijk wat voorligt.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het aardige is juist dat het sportaccommodatiebeleid in heel veel gemeenten het belangrijkste onderdeel van de Sportvisie is; Voorschoten behoort op dat punt echt tot een enorme minderheid. U probeert het erbuiten te plaatsen door uit te gaan van het accommodatiebeleid in brede zin, dus met de cultuurverenigingen, het zwembad en weet ik wat er allemaal nog bij gepakt wordt. Met wat u suggereert, behoort u dus echt tot een minderheid in Nederland. Dat wil ik hier graag vastgesteld hebben.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er geen vraag meer is gesteld. Er is nog een vraag van de heer 't Lam aan de wethouder. En kan de wethouder ook nog even reageren op de gewijzigde amendementen 196 en 198?

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Laat ik het in de volgorde van de amendementen doen. Ik denk dat ik kort kan zijn over het aangepaste amendement 196. Dat is eigenlijk in lijn met wat ik zojuist adviseerde. Daar kan ik dus positief over adviseren.

Ik lees het gewijzigde amendement 198 zo: we gaan de Sportvisie opstellen en als we die hebben, dus daarna, gaan we aan de slag met een sportaccommodatiebeleid, want dat volgt daarop. Dat kan. Zoals we al eerder hebben aangegeven in de antwoorden op de technische vragen van de VVD, gaan we bezig met het gemeentelijk vastgoed, bijvoorbeeld met het zwembad. In die zin kunnen we dat dan inderdaad mooi samenvakken in 2024, want als we het nu samen zouden pakken, zou de consequentie voor de Sportvisie inderdaad zijn dat het naar 2024 zou verschuiven.

Heb ik nu goed antwoord gegeven op de vraag? Ik ben de vraag even kwijt; excuus. Dat komt misschien door het tijdstip.

De **voorzitter**: Meneer 't Lam, is er antwoord gegeven op uw vraag?

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Volgens mij niet helemaal. Ik had aangegeven dat in het amendement nu wordt gevraagd om een sportaccommodatiebeleid en dat dat mijns inziens veronderstelt dat je dat doet op basis van de input van de Sportvisie. Volgens mij had ik de wethouder horen zeggen dat hij niet voornemens was of het niet zinvol vond om juist de

sportaccommodaties op te nemen in de Sportvisie. Dan is de vraag op basis van welke input van de Sportvisie je een sportaccommodatiebeleid gaat maken.

De **voorzitter**: Ik constateer dat ook GroenLinks door de spreektijd heen is.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Nu heb ik 'm weer; dank u wel voor de herhaling. Het klopt inderdaad wat ik zei: we gaan nu geen accommodaties opnemen in de Sportvisie; die gaat dus echt over de software en de orgware waar we het over hebben gehad. Ik heb eerder wél gezegd dat we vanuit die software en orgware en ook de mensen die daar zitten, kunnen gaan inventariseren wat er nodig is voor die sport. Dat gaan we dan richting zo'n sportaccommodatiebeleid brengen, tezamen met de andere elementen waar we toch mee aan de slag moeten.

Mevrouw **Mieremet** (D66): We hebben het hier over een startnotitie van een Sportvisie. Wat mij betreft kan je in een startnotitie prima zeggen dat je later in een traject iets gaat doen met accommodaties, omdat je zonder accommodatie niet kan bewegen. Nou, dat is niet waar, want je kan ook buiten bewegen, maar je kan zonder accommodatie bepaalde sporten niet uitoefenen. Het begint dus een beetje een soort welles/nietes te worden. Tenminste, zo voelt het. Ik ben zelf heel blij met punt 2 van amendement 198, waarin dus eigenlijk wél een link wordt gelegd met accommodaties. Die hebben we namelijk nodig om te kunnen sporten. Bent u het met me eens dat het een hele kleine moeite zou zijn om in een startnotitie wél te zeggen dat accommodaties een belangrijk onderdeel zijn en dat ze straks, later, meegenomen worden na de inventarisatie van wat er nodig is om dit uiteindelijk uit te kunnen voeren?

Wethouder **De Bruijn**: De startnotitie geeft toch aan welke elementen we in die Sportvisie willen?

Mevrouw **Mieremet** (D66): Jazeker.

Wethouder **De Bruijn**: Volgens mij hebben we net gezegd dat we het inderdaad belangrijk vinden dat er ook een visie komt op sportaccommodaties, maar wat er nu staat in punt 2, volgt na de Sportvisie. Volgens mij hoeft dit nu dus niet expliciet in de startnotitie te staan, want het staat al in het amendement.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Het hoeft ook niet, maar sporten zonder accommodatie is een beperkte visie. Tenminste, ik voel bij een aantal andere fracties dat ze dat missen. Ik snap de redenering wel dat je, als je alles aan alles verbindt - dat doen we wel vaker - uiteindelijk nergens komt. Dat snap ik, maar in een startnotitie kan je toch prima opnemen dat we, om beleid te maken, een Sportvisie vaststellen waarin we een aantal dingen onderzoeken, maar dat accommodaties daarbij een belangrijk onderwerp zijn, zonder dat je zegt of we het zwembad openhouden en wat dat kost? Dat komt immers inderdaad later, als je dat hebt uitgewerkt. Volgens mij zijn we het gewoon niet eens, maar ik wilde dit wel even zeggen.

Wethouder **De Bruijn**: Ik vind het echt niet erg om een zin erin te zetten in de zin van: we gaan ook aan de slag met sportaccommodaties. Maar het gaat om de vraag wat de meerwaarde van die zin is. Het gaat erom dat we met z'n allen afspreken dat die uitwerking daarna komt. Dat is volgens mij waar we het over eens zijn.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dat was een goede vraag van mevrouw Mieremet. Hoor ik de wethouder nu eigenlijk toezeggen dat we wél een stukje kunnen opnemen over sportaccommodaties, waarmee we verdere stappen kunnen zetten?

Wethouder **De Bruijn**: Ik heb gezegd dat ik er best een zin in wil zetten zoals: we gaan nog aan de slag met sportaccommodaties. Dat is wat ik heb gezegd. Dat wil ik best toezeggen, maar ik laat het aan u of dat veel meerwaarde heeft.

De **voorzitter**: Misschien is het goed om aan te geven dat het college geen zinnen meer in dit voorstel zet. Dat doet de raad. Ik weet dat het laat is, maar laten we wel de juiste procedures met elkaar behouden. De wethouder kan uiteraard een mondelinge toezegging doen om dat mee te nemen, maar dan zou dat een mondelinge toezegging zijn; punt.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Gelukkig ligt er een amendement dat dat probeert te doen; dat komt dus goed uit.

De **voorzitter**: Ja, ik maak alleen de procedure helder. Volgens mij zijn alle vragen in de tweede termijn beantwoord. Ik constateer dat we kunnen overgaan tot de besluitvorming.

In stemming komt amendement 193 van GroenLinks, de PvdA en D66.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De SP heeft in de fractievergadering toch wel even gepraat over de vraag hoe wij denken over die sportaccommodaties. Uiteindelijk zijn wij tot de conclusie gekomen dat wij het goed vinden dat er nu eerst over de inhoud van de Sportvisie wordt gesproken en pas later over de accommodaties en het geld dat daarbij komt kijken. Wij zullen dit amendement dus niet steunen en wel het gewijzigde amendement 198.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 7 tegen 12 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks, D66 en de PvdA ervoor hebben gestemd.

In stemming komt het gewijzigde amendement 196 van de PvdA, D66, GroenLinks en de SP.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Met de toezegging van de wethouder dat die pijler 2 die andere pijler eigenlijk al in zich heeft, vinden wij het amendement overbodig. Daarom stemmen we er niet voor.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met 16 tegen 3 stemmen, waarbij de fractie van het CDA ertegen heeft gestemd.

In stemming komt het gewijzigde amendement 198 van het CDA, Voorschoten Lokaal en de VVD.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Wij zullen tegen dit amendement stemmen. Als het beperkt was tot beslispunt 1, hadden we er graag voor gestemd, maar op basis van beslispunt 2 zullen we dat niet doen. Een sportaccommodatiebeleid zonder visie stelt niks voor.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer 't Lam: met punt 1 zijn we het eens, maar punt 2 past gewoon niet. We moeten dus helaas tegenstemmen.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met 12 tegen 7 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks, D66 en de PvdA ertegen hebben gestemd.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De SP heeft zich op sportbeleid altijd ingezet voor de inzet van buurtsportcoaches. Die zien we nu niet in de startnotitie staan, maar dat is ook niet helemaal de positie daarvoor. We gaan ervan uit dat er in de verdere uitwerking van het beleid zeker ook aandacht komt voor buurtsportcoaches. Met die opmerking zullen wij voor het voorstel stemmen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Zoals ik bij het vorige punt al zei, is een Sportvisie zonder een visie over sportaccommodaties er geen. Dat is helaas de reden waarom we, hoewel we natuurlijk voor het amendement gestemd hebben, hier echt tegen moeten stemmen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Ik kan de woorden van de heer Posthuma letterlijk volgen: een Sportvisie zonder sportaccommodaties is een lege Sportvisie. We zullen tegenstemmen.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met 14 tegen 5 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks en de PvdA ertegen hebben gestemd.

14. Startnotitie Periodieke evaluatie Bestuurskracht (raadsregistratienummer Z/23/074755/341907)

De **voorzitter**: Ik wil de heer Bremmer vragen om het voorzitterschap bij dit agendapunt van mij over te nemen.

(De heer Bremmer neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de burgemeester.)

De **voorzitter**: Nog even een inleiding, ook voor de mensen die meekijken en -luisteren op dit late uur. Vorige week is in de commissie Burger en Bestuur het voorstel besproken over het bestuurskrachtonderzoek. We komen nu in de afrondende fase. Bestuurskracht gaat eigenlijk over: wat zijn de sterke en zwakke punten van het bestuur, de mate waarin het gemeentebestuur in staat is het goede te doen voor de gemeente en de mate waarin het dat ook goed dóét? Het gaat ook om het opdoen van leerpunten. Bijna niemand heeft nog spreektijd. D66 heeft nog wel spreektijd.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik wil waardering uitspreken voor de commissievergadering waarin we uitvoerig hierover hebben gesproken. Volgens mij heeft eenieder daarbij goed zijn of haar punten naar voren kunnen brengen. Ik voel geen noodzaak om dat nog een keer te doen. Ik denk dat er een aantal hele goede suggesties zijn gedaan. Er zijn ook een aantal toezeggingen gedaan. Volgens mij hebben we uitgelegd gekregen hoe de knip is geweest tussen het eerste deel en het grotere deel dat we daarna gaan doen en dat er nog inbreng mogelijk is. Ik ga dat niet herhalen, maar wij zijn als D66 tevreden over de commissievergadering waarin we het uitvoerig hierover hebben gehad. Ik zou voor de bestuurskracht nog even wendbaarheid en actie mee willen geven.

De **voorzitter**: Als ik een beetje ondeugend ben, zou ik zeggen dat ik bijna een nieuwe, in potentie aanwezige nestor proef, die namens de raad voortreffelijk heeft verwoord hoe de commissie Burger en Bestuur vorige week heeft geacteerd. Dank u wel daarvoor.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik zal het heel kort houden. Ik deel met mevrouw Mieremet dat we afgelopen week een goede discussie hebben gehad. Ik bedankte de burgemeester toen voor de antwoorden die zij heeft gegeven. Zij heeft mij er voldoende van overtuigd dat we beginnen met een quickscan en vervolgens in 2024 zo snel mogelijk het bestuurskrachtonderzoek gaan doen. Ik denk dat dat eerder nodig is, maar de uitleg is voor mij voldoende voor nu.

Burgemeester **Stemerdink**: Voorzitter. Ook ik deel die mening: ik vond het zelfs een hele leuke commissievergadering, want door er op deze manier met elkaar over te praten kom je ook tot betere ideeën en betere voorstellen. De toezeggingen die ik heb gedaan in de commissie Burger en Bestuur staan. En wendbaarheid en actie: ik geloof dat er de afgelopen 48 uur niets anders is geweest dan dat. Ook die ervaringen neem ik dus graag mee. Dus veel dank daarvoor.

De **voorzitter**: Ik geef het voorzitterschap razendsnel terug aan de voorzitter van de raad.

(De burgemeester neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Bremmer.)

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Wij denken nog steeds dat het een gemiste kans is dat er nu afgezien wordt van het in het coalitieakkoord en de begroting beloofde dubbele bestuurskrachtonderzoek, maar we zijn wel blij met de versnelling die is aangebracht. We zullen het voorstel dan ook steunen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. In de commissie waren we zeer kritisch op het geheel, maar op basis van de antwoorden denken we toch dat we hiermee verder kunnen gaan. Wij zullen dus voor dit voorstel stemmen.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

15. Ontslag en benoeming leden Raad van Toezicht van de Voorschotense Openbare School (VOS) (raadsregistratienummer Z/22/072064/334445)

De **voorzitter**: Volgens de statuten van de Stichting Voorschotense Openbare School benoemt en ontslaat de gemeenteraad van Voorschoten de leden van de raad van toezicht. De benoeming van personen gebeurt bij schriftelijke, geheime stemming. We gaan nu daartoe over. Met uw goedvinden zijn de griffier en ondergetekende weer het stem- of telbureau.

(De stembriefjes worden rondgedeeld, opgehaald en geteld.)

De **voorzitter**: De uitslag van de stemming is bekend. Met 18 stemmen voor en 1 stem tegen is de heer Lippinkhof benoemd.

16. Rekenkamercommissie: herbenoeming lid dhr. Enno Gerdes (raadsregistratienummer Z/23/074840/344260)

De **voorzitter**: De Rekenkamercommissie draagt de heer Gerdes voor herbenoeming voor. De vier betrokken raden moeten alle vier dit besluit nemen. Omdat het weer om een persoon gaat, gaan we schriftelijk stemmen. De griffier en ondergetekende zijn wederom het telbureau.

(De stembriefjes worden rondgedeeld, opgehaald en geteld.)

De **voorzitter**: De stemmen zijn geteld. Er zijn 19 geldige stemmen uitgebracht. Met 19 stemmen vóór is de heer Gerdes herbenoemd in de Rekenkamercommissie.

17. Voorbereiden Algemeen Bestuur vergadering Hecht 12 april 2023

De **voorzitter**: Wellicht heeft u nog aandachtspunten mee te geven voor de vergadering. Uiteraard mag u ook schriftelijk reageren, maar mevrouw Mieremet wil graag in 6,5 minuut haar bijdrage leveren.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Nee, zeker niet. Ik wil iedereen zo snel mogelijk naar huis laten gaan. Het is echt zo laat - daar kunnen jullie ook niks aan doen - dat we echt schriftelijk gaan reageren, want dit kan niet op deze manier.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit schriftelijk wordt doorgegeven. Is er een bepaalde deadline waarop de schriftelijke bijdragen binnen moeten zijn? Ik hoor dat we ze graag deze week ontvangen. Dan zijn we sowieso op tijd. Dat hebben we dan zo afgesproken.

18. Overig

De **voorzitter**: Er is geen onderwerp voor dit agendapunt.

19. Sluiting

De **voorzitter**: Ik dank u allen voor de misschien een beetje lange, maar hele leuke avond. Ik sluit de vergadering.

De voorzitter sluit om 0.54 uur de vergadering.

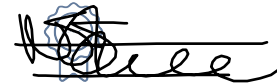
Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 25 mei 2023.

De griffier,

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

Drs. N. Stemerding